

IZS.NOVO

Svetovni inženirski forum 2012

Ljubljana, Slovenija
17.-21. september 2012
www.wef2012.si

Trajnostna gradnja za ljudi

NA NASLOVNICI

Svetovni inženirski forum 2012 v Ljubljani bo vrhunsko srečanje najplivnejših predstavnikov inženirstva iz vseh kontinentov na temo trajnostne gradnje za ljudi, ki bo umestilo Slovenijo na svetovni gradbeni zemljevid.

str.

POZDRAVLJENI

- 3 Beseda predsednika Komisije IZS za informiranje

AKTUALNO

- 4 Povabilo na Svetovni inženirski forum 2012: Trajnostna gradnja za ljudi

PROGRAMI/PROJEKTI

- 6 Kriterij kakovosti ali cenik inženirskih storitev?
 7 Komu je namenjen strokovni izpit iz javnega naročanja?
 8 Idejne rešitve kot osnovna podlaga za pripravo državnega prostorskega načrta
 10 Nova uredba o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena
 11 Navodilo za revidiranje kot minimalen standard za izdelavo revizijskih poročil
 12 Smernica IZS o varnosti in zdravju za uporabnike objekta
 13 Pripravljene so "Smernice za zagotavljanje varnosti pregrad"
 14 Smernica MSGeo - naročanje storitev geodetske dejavnosti - pomoč naročnikom
 15 Kako posatnem varnostni menedžer?
 15 Prevedli smo standard ISO 9836: definicija in računanje indikatorjev površine in prostornine
 16 Spmembe foruma IZS
 16 Usposobitev gradbenih izvajalcev za gradnjo skoraj nič energijskih stavb

STIKI

- 17 Bavarska inženirska stroka in politika z roko v roki
 18 Dan, ko so praznovali geodeti ...
 19 Intervju: mag. Jurij Režek, predsednik Zveze geodetov Slovenije

VPRAŠANJA IN ODGOVORI IZS

- 20 Želeli ste izvedeti

OBVESTILA

- 21 Program obveznega strokovnega izobraževanja geodetov za leto 2012
 21 Koledar strokovnih prireditev
 22 Za vas pregledujemo Uradni list RS
 23 Pooblaščen inženirji in eksplozijsko ogroženo okolje

OBVESTILA

- 24 Napovednik izobraževanj IZS april do junij 2012

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE
 Letnik 15, št. 61, marec 2012
 Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke: 9,500 izvodov. Uredništvo: Inženirska zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b, 1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva: iza@iza.si. Internet: http://www.iza.si.

Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO: mag. Črtomir REMEC, dr. Branko ZADNIK, Andrej POVŠIČ, Ivan LEBAN, Jožef STUDENČNIK, Matej KOVAČIČ, dr. Željko VUKELIČ. Uredniški odbor: mag. Barbara ŠKRABA FLIS, Matjaž GRILC, Franc PEČOVNIK, dr. Janez DUHOVNIK, dr. Jože KORTNIK, Peter REPANŠEK, Bojan JELEN, Mitja BRENČIČ. Lektoriranje in korekture: Petra KAVČIČ, Polona OKRETIČ.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor.

Tisk: ORBIS d.o.o., Ljubljana.

Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske zbornice Slovenije brezplačen. Copyright © 2012 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.

OD INFORMIRANJA DO KOMUNICIRANJA

S CILJEM BOLJŠIH OBETOV V INŽENIRSTVU

Na Inženirski zbornici Slovenije (IZS) je vedno živahno. To pomlad poleg rednih aktivnosti zaznamujejo še vedno bolj intenzivne priprave na velik mednarodni dogodek – Svetovni inženirski forum (www.wef2012.si), katerega organizacija je bila zaupana naši zbornici in se bo odvijal septembra v Ljubljani.

Pomlad je idealni letni čas za pospravljanje. Je čas, ko analiziramo naše pretekle aktivnosti in se odločamo za spremembe. V IZS smo tokrat pod drobnogled vzeli področje informiranja.

Trenutek, ki ga živimo, vse bolj zaznamuje huda gospodarska kriza, ki ji kar ni videti konca. Še posebej je prizadela področja, na katerih delujejo člani naših matičnih sekcij. Zastoj investicij in neizvajanje projektov direktno pomeni pomanjkanje dela naših pooblaščenih inženirjev. Pobude članov, ki v teh kriznih časih iščejo nove priložnosti in želja zbornice, da jim pomaga z večjo prepoznavnostjo v družbi, je vzpodbudila komisijo za informiranje, da analizira obstoječi sistem informiranja in se vpraša, kaj je potrebno narediti, spremeniti, da bo glas zbornice bolj slišen tako pri članih, kot pri zunanji javnosti.

Analiza je pokazala, da imamo v vsebinskem smislu še velike rezerve in da moramo z različnimi orodji bolj ciljno informirati posamezne interesne skupine. Splošna ugotovitev analize je bila, da na IZS izvajamo informiranje. Celoten sistem želimo zato dvigniti za kakovosten nivo in začeti s komuniciranjem, ki je dvosmerni proces in zahteva aktiviranje vseh članov, še posebej pa vodstva, funkcionarjev in zaposlenih na zbornici.

Odločili smo se, da stopimo na pot teh sprememb in si zastavili tri pomembne cilje, ki jim bomo sledili v procesu prehoda od informiranja h komuniciranjem. Za vsak cilj smo kot sinonim izbrali geslo, ki je naše vodilo pri načrtovanju aktivnosti. Ti trije cilji so:

1. Prepoznavanje potreb članov in dvig zadovoljstva članov – **PRIPADNOST**.
2. Dvig kakovosti storitev, ki jih izvajajo člani na osnovi javnih pooblastil in posledično dvig spoštovanja statusa poobla-

ščenega inženirja v družbi in zbornice kot kompetentnega partnerja na področju strokovnosti – **KAKOVOST**.

3. Povečanje prepoznavnosti zbornice v družbi in s tem vpliva zbornice na aktivnosti, ki lahko pripomorejo k premagovanju krizne situacije (zagon investicij, ureditev javnih naročil, zelena in trajnostna javna naročila, jasna stališča zbornice ob aktualnih dogodkih, mednarodno sodelovanje ...) – **PREPOZNAVNOST**.

Pripadnost, kakovost in prepoznavnost so torej tri besede, ki nas vodijo pri načrtovanju sprememb. Zato sodelujemo vsi člani zbornice. Vsak po svojih močeh, znanju in izkušnjah, glede na status, ki ga v zbornici ima. Končni uspeh celotne prenove bo rezultanta naporov vseh udeležencev tako v notranjem (internem) komuniciranjem, kot komuniciranjem z zunanjimi javnostmi. Vsak član matične sekcije je pomemben vir informacij. Zato želimo vzpostaviti pretok teh informacij in vzpostaviti sistem sita, ki bo zbrane informacije posredoval tudi ostalim, na ustrezen način.

Pri doseganju večjega vpliva zbornice smo odvisni drug od drugega. Zato stopimo skupaj vsi – vodstvo, funkcionarji, zaposleni in člani – dodajmo del svoje energije, da bomo ustvarili zbornico, v kateri se bomo člani počutili bolje, prejeli boljši strokovni servis in imeli občutek pomembne varnosti. To so osnovne značilnosti celovitega združenja iz preteklosti. Samo na tak način in notranje enotni bomo v še tako krutem zunanjem svetu, zaznamovanem s krizo, preživeli in postali upoštevanja vreden partner pri vzpostavljanju boljših pogojev dela in razvoju strok, vključenih v Inženirsko zbornico Slovenije.

In naj zaključim z željo, da to spomladansko sonce ogreje vse nas za večji prispevek zbornici v dobro vseh članov – s ciljem boljših obetov v inženirstvu. Zato vabljeni, da se nam s svojimi predlogi javite na naslov uredništva izs@izs.si.

Stopimo skupaj.

Matjaž Grilc

Predsednik Komisije IZS za informiranje

Trajnostna gradnja

POVABILO NA SVETOVNI INŽENIRSKI FORUM 2012: TRAJNOSTNA GRADNJA ZA LJUDI

17.-21. SEPTEMBER 2012, LJUBLJANA, GRAND HOTEL UNION

Svetovni inženirski forum 2012 v Ljubljani bo vrhunsko srečanje najplivnejših predstavnikov inženirstva iz vseh kontinentov na temo trajnostne gradnje za ljudi, ki bo umestilo Slovenijo na svetovni gradbeni zemljevid. Cilj letošnjega foruma je povezati stroko, gospodarstvo in politiko za ponovni zagon gradbenega sektorja, ki preživlja eno najhujših kriz v zgodovini. Pomanjkanje energije in okoljska ozaveščenost bosta glavna motorja razvoja gradbeništva v naslednjem desetletju. Na nas je, da nadaljujemo izročilo lanske konvencije v Ženevi: **"Inženirji poganjamo svet"**.

mag. Črtomir Remec
Predsednik Inženirske zbornice Slovenije

Znanje in informacije ter izmenjava le teh predstavljajo v današnjem času nujnost v poslovanju vsakega podjetja, neodvisno od tega s kakšno dejavnostjo ali proizvodnjo se ukvarja. Za gradnjo objektov in s tem povezanih storitev in produktov to velja še posebej zaradi različnih razlogov. En vzrok je zagotovo svetovna gospodarska kriza, ki je tudi gradbeni sektor izredno prizadela, drugi razlog pa so podnebne spremembe, na katere imata velik vpliv tudi gradnja in obratovanje stavb in objektov. Gradnja trajnostnih objektov ter razvoj okolju prijaznih materialov in opreme predstavljajo za celotno gradbeništvo velik izziv, hkrati pa ponujajo številne priložnosti. S tem je povezanih tudi veliko novih znanj in storitev, ki so potrebni za izpolnjevanje trajnostnih kriterijev. In zato predstavlja forum priložnost za vse tiste, ki se želijo informirati o najaktualnejših znanjih in trendih na področju gradbenega inženirstva in arhitekture.

Robert Smodiš, mag.inž.arh.
Predsednik Green Building Council Slovenia

Forum in srečanja inženirskih organizacij

Točno pred letom dni je bila na srečanju Svetovne zveze inženirskih organizacij (World Federation of Engineering Organizations, WFEO) naši zbornici zaupana organizacija letnega inženirskega strokovnega dogodka svetovnega nivoja. Dodelitev organizacije tega dogodka je priznanje zbornici za večletno aktivno delo v tej organizaciji in izkaz zaupanja v nas.

Svetovni inženirski forum z naslovom "Sustainable Construction for people", katerega se bo udeležilo več sto udeležencev iz Slovenije in tujine, bo potekal od 17. do 21. septembra 2012 v Ljubljani, v Grand Hotelu Union.

Spremljalo ga bo:

- letno srečanje Svetovne zveze inženirskih organizacij (WFEO) in
- srečanje predsednikov sedmih velikih inženirskih organizacij.

V okviru dogodka bo potekalo tudi srečanje predsednikov sedmih velikih inženirskih organizacij:

- Svetovne zveze inženirskih organizacij (WFEO)
- Evropskega sveta inženirskih zbornic (ECEC)
- Evropskega sveta gradbenih inženirjev (ECCE)
- Evropske zveze združenj svetovnih inženirjev (EFCA)
- Evropske zveze nacionalnih inženirskih organizacij (FEANI)
- Evropske zveze gradbene industrije (FIEC)
- Evropskega združenja za inženirsko izobraževanje (SEFI)

Spletna stran foruma:

<http://www.wef2012.si/>

Program foruma

	Ponedeljek 17 september 2012	Torek 18 september 2012	Sreda 19 september 2012	Četrtek 20 september 2012	Petek 21 september 2012
	Srečanje WFEO	Svetovni inženirski forum: Trajnostna gradnja za ljudi	Svetovni inženirski forum: Trajnostna gradnja za ljudi	Srečanje WFEO	Svetovni inženirski forum: Trajnostna gradnja za ljudi
			Dan inženirjev		
8:00	Registracija	Registracija	Registracija		
9:00	Sestanki tehničnih komitejev WFEO	Forum - otvoritev	Forum - vzporedne sekcije	Sestanek Izvršnega odbora WFEO	Tehnična ekskurzija
	Odmor	Odmor	Odmor	Odmor	Tehnična ekskurzija
	Sestanki tehničnih komitejev WFEO	Forum - plenarno zasedanje	Forum - vzporedne sekcije	Sestanek Izvršnega odbora WFEO	Tehnična ekskurzija
13:00	Kosilo	Kosilo	Kosilo	Kosilo	Tehnična ekskurzija
14:00	Sestanki tehničnih komitejev WFEO	Forum - plenarno zasedanje	Forum - okrogle mize	Sestanek Izvršnega odbora WFEO	
	Odmor	Odmor	Odmor	Odmor	
	Sestanki tehničnih komitejev WFEO	Forum - plenarno zasedanje	Forum - zaključek	Sestanek Izvršnega odbora WFEO	
18:00					
19:00	Sprejem dobrodošlice	Odprtje razstave Modernistična stanovan- jska arhitektura v Narodni in univerzitetni knjižnici	Sprejem na Ljubljanskem gradu in podelitev nagrade IZS	Gala večerja WFEO	

Pokrovitelji dogodka

- UNESCO
- Predsednik države dr. Danilo Türk
- Mestna občina Ljubljana

Soorganizatorji dogodka

- Svetovna zveza gradbenih inženirjev (WCCE)
- Evropski svet inženirskih zbornic (ECEC)
- Evropski svet gradbenih inženirjev (ECCE)
- Green Building Council Slovenija (GBC Slovenia)

Tema foruma

Osrednja tema foruma bo trajnostna gradnja, ki je vse večji izziv 21. stoletja. Poseben poudarek bo namenjen:

- Trajnostni gradnji mest in urbanega okolja
- Ljudem prijazni gradnji zgradb
- Trajnostni infrastrukturi
- Obvladovanju tveganja pred naravnimi nesrečami (Disaster/Risk management)

Podrobneje so teme s ključnimi poudarki predstavljene na spletni strani foruma: www.wef2012.si.

Mladi inženirji

Posebna pozornost bo namenjena mladim inženirjem, za katere bo ob pomoči tehničnega komiteja mladih inženirjev Svetovne zveze inženirskih organizacij (WFEO) in slovenskih organizacij, ki združujejo mlade inženirje in študente, organiziran poseben program, ki bo vključeval tudi enodnevni forum. Na njem bodo lahko s svojimi govori aktivno nastopili tudi mladi inženirji iz Slovenije.

Govorniki

- Politiki
- Predstavniki javnih inštitucij
- Predstavniki inženirskih in drugih organizacij
- Generalni direktorji podjetij
- Inženirji
- Raziskovalci in znanstveniki

Vključitev gospodarstva

Gospodarstvo vabimo, da na forumu sodeluje kot:

- Govornik na plenarnem delu foruma
- Akter na okrogli mizi gospodarstva
- Sponzor
- Razstavljaivec
- Pokrovitelj spremljajočega dogodka
- Možnosti sodelovanja so podrobneje opisane na spletni strani foruma

Publikacija in zaključna izjava

Udeleženci foruma bodo prejeli publikacijo o forumu. Ob zaključku foruma bo javno objavljena zaključna izjava foruma.

Spremljajoči dogodki

- Sprejem dobrodošlice
- Odprtje razstave Modernistična stanovanjska arhitektura v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
- Sprejem na Ljubljanskem gradu in podelitev nagrade IZS
- Gala večerja WFEO

Kotizacija

- V kotizaciji je vključeno:
- Pijača med odmori in kosili
 - Udeležba na sprejemu dobrodošlice v ponedeljek, 17. septembra

- Udeležba na otvoritvi razstave v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani v torek, 18. septembra
- Udeležba na sprejemu na Ljubljanskem gradu v sredo, 19. septembra
- Udeležba na tehnični ekskurziji
Število kart za otvoritev razstave v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani je omejeno, zato bodo karte razdeljene glede na vrstni red prijav.

Dan inženirjev

Dan inženirjev bo potekal drugi dan foruma, to je v sredo, 19. septembra 2012.

Udeležba na forumu je ta dan za člane IZS brezplačna.

Nagrade IZS

V okviru sprejema na Ljubljanskem gradu bo potekala podelitev nagrade IZS.

Prepričani smo, da bo forum nepozabna in dragocena izkušnja tako s strokovnega kot poslovnega vidika.

Vljudno vas vabimo, da se nam pridružite. ■

Pretekli in bodoči organizatorji svetovnih inženirskih srečanj:

- 2004 – Šanghaj, Kitajska
- 2005 – San Juan, Portoriko
- 2006 – Tunis, Tunizija
- 2007 – New Delhi, Indija
- 2008 – Brasil, Brazilija
- 2009 – Kuwait City, Kuvajt
- 2010 – Buenos Aires, Argentina
- 2011 – Ženeva, Švica
- 2012 – Ljubljana, Slovenija**
- 2013 – Singapur, Singapur
- 2015 – Kyoto, Japonska

Javno naročanje inženirskih storitev

KRITERIJ KAKOVOSTI ALI CENIK INŽENIRSKIH STORITEV?

Projektna skupina za javno naročanje je pripravila teze za spremembo zakonodaje o javnem naročanju inženirskih storitev, v katerih je zaobjela po njenem mnenju najbolj pereče probleme na področju javnega naročanja inženirskih storitev in podala konkretne predloge za njihovo rešitev. Teze smo posredovali ministrom za finance, infrastrukturo in prostor ter gospodarstvo.

O njih smo se pogovarjali z Ireno Andrejašič Troha, vodjo projektne skupine za javno naročanje.

nadzornika, svetovalnega inženirja oziroma kakovost njihove storitve. Če bi jim bila, bi v merila za izbor vključili tudi kriterij kakovosti ter preverjali nenormalno nizko ceno. Tako ponudniki v borbi za posel igrajo igro, ki bi jo lahko rekli "kdo si upa več". S tem mislim na to, kdo si zavestno upa ponuditi premalo vsebine in kakovosti inženirske storitve za najnižjo ceno.

Ali bi lahko oziroma bi morali ukrepati IZS in država?

IZS sama ne more preprečiti, da ponu-

Največji problem je nelojalna konkurenca med ponudniki. Javni naročniki jih k temu spodbujajo, saj ne preverjajo nenormalne nizke cene.

Kateri je najbolj pereč problem na področju javnega naročanja inženirskih storitev?

Po mnenju projektne skupine je največji problem nelojalna konkurenca med ponudniki inženirskih storitev. Ponudniki konkurirajo z nenormalno nizkimi cenami, ki v večini primerov segajo pod lastne cene. Javni

dniki ne bi ponujali inženirskih storitev pod realno ceno. Nima namreč pristojnosti nad poslovnimi subjekti – ponudniki inženirskih storitev. IZS lahko le na podlagi prijave disciplinskemu tožilcu preveri (po zaključku pogodbenega dela) ali je pooblaščen inženir kakovostno opravil inženirsko storitev.

Ministrstvu za finance oziroma vladi smo predlagali, da v zakonodaji bodisi določi obvezno oddajo inženirskih storitev po kriteriju kakovosti in cene bodisi sprejme cenik inženirskih storitev.

naročniki jih k temu dobesedno spodbujajo, saj večina razpisne dokumentacije namreč predvideva oddajo naročila izključno po kriteriju najnižje cene, poleg tega pa ne izvajajo določil zakonodaje o javnem naročanju ter

Na drugi strani država navkljub obstoječim inštrumentom in ne nazadnje možno stim, da spremeni zakonodajo, ne naredi nič. Javnih naročnikov država (vlada, računsko sodišče, občinski sveti, ...) zaradi omenjene

Veljavna zakonodaja javnega naročanja za naročanje inženirskih storitev je neustrezna, saj ne zagotavlja naročanja kakovostnih inženirskih storitev.

Navodila vlade o javnem naročanju gradenj in storitev, povezanih z gradnjami, po kateri so dolžni preverjati nenormalno nizke cene.

Kako razumejo ponudniki takšno ravnanje javnih naročnikov?

Javni naročniki ponudnikom inženirskih storitev na ta način posredno sporočajo, da jim ni pomembna kakovost projektanta,

ga nespoštovanja zakonov (neugotavljanja nenormalno nizke cene), ki je pripeljalo do številnih primerov slabih praks in oškodovanja državnega premoženja, doslej še ni kaznovala, kar lahko razumemo le kot dejstvo, da takšno ravnanje javnih naročnikov sprejema oziroma podpira.

Irena Andrejašič Troha, vodja projektne skupine za javno naročanje

Kako je mogoče spremeniti zatečeno stanje?

V zakonodaji o javnem naročanju je potrebno ponovno uzakoniti obvezno objavo ocenjene vrednosti javnega naročila in investicijske vrednosti. Praksa kaže namreč na to, da se s strani ponudnikov ocenjene vrednosti naročil, ki so vsebinsko podobna, bistveno razlikujejo, kar je nedopustno in strokovno neutemeljeno. Slednje pa povzroča pridobivanje ponudb, ki so vrednostno nerealne in neprimerljive. Posledično zato praviloma dostikrat ne pokrijejo niti materialnih stroškov izvedbe storitve. V teh primerih se morajo izvajalci storitev posluževati omejenih aktivnosti (kot v primeru nadzora manjše število obiskov na gradbiščih, ipd.), kar pomembno vpliva na kvaliteto izvedene gradnje, saj ni moč zagotoviti potrebne kvalitete storitve, kot jo inženirska stroka določa.

Ocenjeno vrednost inženirske storitve si lahko javni naročnik izračuna na primer tudi s pomočjo zborničnih meril za vrednotenje inženirskih storitev, ki predstavljajo priporočene vrednosti inženirskih storitev za kakovostno opravljeno inženirsko storitev. Pri tem je kakovost določena v prav tako zborničnih navodilih za izdelavo projektne dokumentacije, ki naj jih kot obvezna vključi v razpisno dokumentacijo.

Ministrstvu za finance oziroma vladi nadalje predlagamo, da v zakonodaji bodisi določi obvezno oddajo inženirskih storitev po kriteriju kakovosti in cene bodisi sprejme cenik inženirskih storitev.

Kaj naj bi vseboval kriterij kakovosti?

Projektna skupina za javno naročanje je pripravila vzorčna merila za oddajo inženirskih storitev (projektiranja, nadzora, geodetskih storitev) po kriteriju kakovosti in cene. Zgledovali smo se po tujih praksah javnega naročanja. Po vzorčnih merilih kriterij kakovosti vsebuje vrednotenje referenc podjetja in osebja (ločeno).

Zakaj predlagate cenik inženirskih storitev in ali ga država lahko sprejme?

IZS je pristojna za zagotavljanje strokovnosti in varovanja javnega interesa na po-

dročju graditve objektov ter varstva tretjih oseb. Ugotavljamo, da je veljavna zakonodaja javnega naročanja za naročanje inženirskih storitev neustrezna, saj ta ne zagotavlja naročanja kakovostnih inženirskih storitev. Ta namreč ne upošteva dejstva, da gre v našem primeru za storitve, ki so visoko intelektualne narave, primerljive na primer z odvetniškimi storitvami, zaradi česar je posplošena veljavna ureditev, ki jih obravnava zgolj kot 'eno od storitev', neustrezna. Zaradi tega smo prepričani, da bi bilo mogoče našo storitev uvrstiti znotraj priloge B ali A, ki bi naročanje inženirskih storitev izvzela iz postopkov javnega naročanja in bi se pri njih uporabljale zgolj določbe, ki urejajo naročanje storitev po prej navedeni prilogi. Naj navedem, da je popolnoma nesprejemljivo oz. nerazumno dejstvo, da se storitev varovanja, pri kateri ne gre za intelektualno storitev, nahaja v prilogi B, istočasno pa zakonodaja naših storitev ne izvzema iz področja javnih naročil. Z izvzemom naročanja inženirskih storitev iz področja postopka javnega naročanja se v ničemer ne bi poseglo v veljavno evropsko ureditev. Slednja namreč omogoča in dopušča tovrstno neposredno naročanje. Poleg tega se nahajamo v izjemnih časih, ki ob izpolnjevanju pogojev, ki so navedeni v direktivi, dopuščajo izjemne ukrepe, kot je sprejem cenika.

Alternativa sprejemu cenika za inženirske storitve je obvezna uporaba meril strokovnih združenj (zbornic) za ocenjevanje vrednosti in obračunavanje inženirskih storitev.

Na tak način bi po mnenju projektne skupine v celoti lahko odpravili problematiko t.i. dumpinških ponudb, ki je izjemno pereča in prisotna v sedanjih postopkih javnega naročanja in naročnikom ne ponudi izbora najugodnejših ponudnikov v smislu razmerja med ceno in kvaliteto. Brez uveljavljenega cenika oziroma meril strokovnih združenj (zbornic) prihaja do ponudb, ki so neobičajno nizke, pri katerih pa je vprašljiva tako strokovnost izvedene storitve, čas izvedbe kot tudi vse garancijske zaveze, ki bi jih moral izvajalec inženirske storitve nositi do naročnika.

Katere druge probleme na področju javnega naročanja inženirskih storitev ste še zaznali in kakšni so predlogi za njihovo odpravo?

Teze vsebujejo tudi argumentirane predloge za spremembo vrednosti pragov za naročanje storitev, obveznost objave ocenjene vrednosti javnega naročila, podaljšanje obdobja veljavnih referenc s treh na deset let, ponovno uzakonitev projekta za razpis, določitev pogojev za izdelovalca razpisne dokumentacije, vzpostavitev javne baze pozitivnih in negativnih referenc izvajalcev inženirskih storitev. ■

Link na teze in pravno obrazložitev:

<http://www.izs.si/javna-narocila/predlogi-instaliska-o-javnem-narocanju/>

Javno naročanje

KOMU JE NAMENJEN STROKOVNI IZPIT IZ JAVNEGA NAROČANJA?

Na podlagi določil Zakona o javnem naročanju in Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštinih storitev je Ministrstvo za finance pripravilo predlog pravilnika o strokovnem izpitu iz javnega naročanja in usposabljanju za izpit iz javnega naročanja ter izpopolnjevanju iz javnega naročanja. Januarja ga je poslalo v medresorsko usklajevanje, pri čemer nas je povabilo k oddaji pripomb.

Po predlogu pravilnika naj bi strokovne izpite izvajala organizacijska enota ministrstva, pristojnega za javno upravo, ki naj bi vodila tudi evidenco izpitov. Izpraševalci naj bi bili strokovnjaki ministrstva, Javne agencije za javno naročanje, Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil in Računskega sodišča RS.

Izpit naj bi obsegal preverjanje osnovnih znanj iz javnega naročanja in različnih, z javnim naročanjem neposredno povezanih interdisciplinarnih področij, določenih s programom strokovnega izpita, ki je določen v prilogi 1 predloga pravilnika. To so področja pravnega varstva v postopkih javnega naročanja, obligacijskega zakonika in zakona o integriteti in preprečevanju korupcije.

Pravilnik predvideva tudi obvezna usposabljanja in izpopolnjevanja, ki naj bi jih izvajala organizacijska enota ministrstva, pristojnega za javno upravo, ob soglasju ministra, pa bi lahko izvedla tudi postopek

javnega natečaja za podelitev javnega pooblastila za izvajanje izpopolnjevanj.

Po zakonu morajo imeti izpit vsi, ki izvajajo postopke po alinejah ena do šest 24. člena zakona.

Naša bistvena pripomba se je nanašala na to, da bi morali imeti izpit tudi pripravljavci razpisne dokumentacije, ki je osnovni dokument in največji vir problemov javnih naročil ter da bi moral izpit obsegati tudi oziroma predvsem specifična znanja vezana na predmet javnega naročanja (investicijski proces in graditev objektov, specifičnosti posameznih storitev, del in opreme, ki so lahko predmet javnega naročanja, dobre prakse FIDIC). Preostale pripombe so se nanašale na vključitev vsebin, kako zagotoviti izbiro ponudnika po principu ekonomsko najugodnejše ponudbe, upoštevanje kriterije kakovosti ter kako opredeliti realno vrednost javnega naročila in definirati prag preverjanja nerealno nizkih ponudb (ob upoštevanju meril/cenikov IZS in ZAPS).

Ponovno smo opozorili na nedopustno stanje, da tehnični del razpisne dokumentacije (za inženirske storitve in gradnjo) lahko izdela kdorkoli in kar je še najpomembneje, da zanj (tehnične karakteristike, rešitve, popis količin materiala in del) nihče več ne odgovarja (včasih so za projekt za razpis odgovarjali projektant in odgovorni projektanti). Nismo pozabili omeniti niti tega, da bi morala vodenje investicije prevzeti oseba, ki bi morala biti pooblaščen inženir. ■

Prostorsko načrtovanje

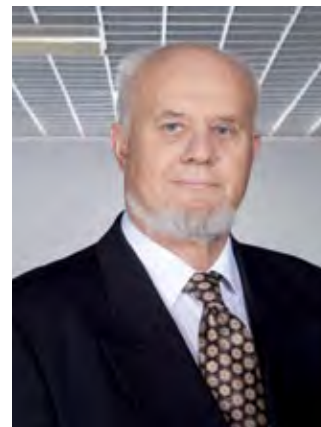
IDEJNE REŠITVE KOT OSNOVNA PODLAGA ZA PRIPRAVO DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

Pogovor z Ivanom Lebanom, univ.dipl.inž.el., predsednikom komisije za sistemske zakone

V uradnem listu RS št. 80/10 je izšel Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP). Zakon je nastal predvsem z namenom, da se državne objekte umešča v prostor nekoliko drugače, kot to sicer zahteva Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt; Ur.l. RS št. 57/08). ZUPUDPP določa specifični postopek priprave državnega prostorskega načrta (DPN), ki naj bi bil poenostavljen, preprečil naj bi nepotrebno podvajanje dokumentacije in bil časovno krajši.

vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta. Je zbornica sodelovala tudi pri pripravi le tega?

Pri nastajanju tega Pravilnika smo po prvem osnutku, ki je bil deležen precejšnjih kritik, sodelovali tako IZS kot ZAPS. Seveda smo pri delu trčili tudi na omejitve, ki jih je zapisal zakon in le tega s Pravilnikom pač nismo mogli popravljati. Lahko pa povem, da smo morda prvič, v okviru možnosti in zakonskega okvira, tvorno sodelovali z MOP in Ministrstvom za finance in da smo

Ivan Leban

opozarjali. Zaradi pomanjkanja tega pojma se je mnogokrat (celo v pravilnikih) napačno zlorabljal pojem Idejna zasnova, ki je v ZGO-1 definiran kot dokumentacija (v eni sami varianti) s katero pridobivamo projektne pogoje. Zato moramo ta dva pojma in namena teh dveh dokumentacij striktno ločevati.

Zakaj pa so Idejne rešitve tako pomembna dokumentacija? Kdo jih izdelava?

Zato, ker je to časovno prva dokumentacija, ki se izdelava za nek nameravan objekt in jo izdelajo projektanti, ki obvladajo take vrste objekta, ob sodelovanju s prostorski mi načrtovalci. V celotnem procesu priprave DPN gre po novem za interdisciplinarni pristop, v nasprotju z nekaj zgrešenimi začetnimi idejami, da so za pripravo DPN usposobljeni le krajinski arhitekti. Ta zahteva po interdisciplinarnosti in po tem, kdo izdelava Idejne rešitve, je v Pravilniku sedaj tudi zapisana.

Idejne rešitve se izdelava že za fazo Pobude za izdelavo DPN, nato pa se jih v postopku dopolni. Lahko na kratko opišete postopek izdelave DPN?

Idejne rešitve za fazo Pobude za izdelavo DPN (praviloma v variantah prostora, lahko tehničnih rešitev ali tehnologije) se izdelajo na znanih in javno dostopnih osnovah in so že prvo sito, kjer se izločijo variante, ki evidentno ne pridejo v poštev za nadaljnjo obravnavo (tehnološko neprimerne, izjemno predrage, prostorsko neuresničljive). Pobudi sledi faza Analiza smernic, ki jih dajejo nosilci urejanja prostora, občine in javnost. V tej fazi se Idejne rešitve dopolni. Lahko se pojavi kakšna nova varianta ali podvarianta, lahko nekatere variante odpadejo. V fazi Študije variant, ki je namenjena ovrednotenju variant iz raznih vidikov (okoljski, prostorski, tehnološki, ekonomski, sociološki) se kot osnova izdelajo podrobne Idejne rešitve. Te pa so izdelane že na osnovi na novo pridobljenih podatkov iz študij in raziskav, na osnovi geodet-

S pravilnikom smo uzakonili delo projektanta v postopku priprave DPN in pokazali na potrebnost interdisciplinarnega dela.

Kako kot uporabniki ocenjujete zakon?

Zbornica je pri nastajanju zakona sodelovala z ministrstvom predvsem z dajanjem pripomb in predlogov, ki so bili zaradi interesov različnih skupin eni bolj drugi manj upoštevani. Zadovoljni smo bili, da so bili sprejeti naši predlogi za razširitev zakona iz "linijskih" objektov na vse državne objekte, zapis nekaterih, v zakonu sicer še zelo načelnih, določil o poenotenju namena nekaterih vrst dokumentacij in uvedbo v praksi poznanega, v ZGO-1 omenjenega, a nede-

z doseženim lahko zadovoljni.

Namen Pravilnika je, da poda vsebino pa tudi obliko raznih dokumentov, ki nastajajo v procesu priprave DPN ter ob tem bolje razloži nekatere rešitve Zakona. Kot enega od osnovnih dokumentov – podlog – v pripravi DPN, je zakon uvedel pojem Idejne rešitve. Kaj so Idejne rešitve?

To so tehnične rešitve prostorske ureditve, ki so izdelane tako podrobno, da se lahko, glede na hkrati razpoložljive podatke, določi njihova izvedljivost ali ustreznost. Izdelajo

Študija variant se z dodatnimi ekonomskimi obdelavami lahko uporablja kot Predinvesticijska zasnova, saj gre za isti namen, to je poiskati optimalno varianto iz mnogih aspektov.

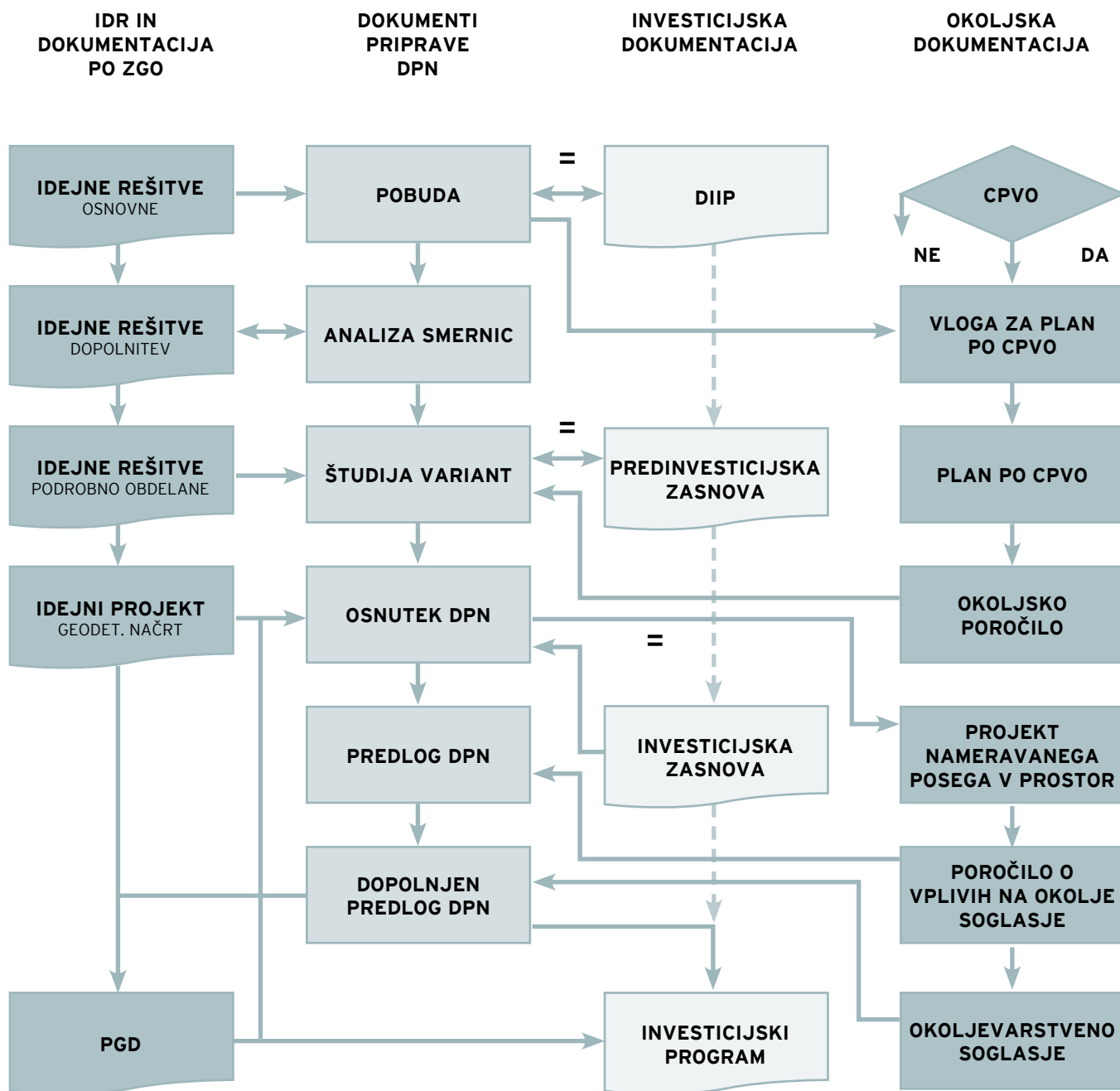
finiranega pojma Idejne rešitve (IDR). Manj zadovoljni smo bili s samim postopkom izdelave DPN, od Pobude za pripravo DPN, do samega Predloga DPN. Še vedno svoj mnenja, da bi morali dovolj zgodaj v postopku pridobiti vse pogoje za načrtovanje variant ter da bi morali javnost, občine in nosilce urejanja prostora omejiti v tem, da ne bi v vsakem ciklusu predstavljanja (po našem jih je preveč) postavljali nove pogoje in nove variante. Toda zakon je bil sprejet in izdelava prvih DPN že teče po njem.

Konec lanskega leta je bil v Uradnem listu RS (št. 106/11) objavljen Pravilnik o

se kot celovite urbanistične, krajinske, okoljske in arhitekturne ali gradbeno tehnične strokovne rešitve. Povedano poenostavljeno: Idejne rešitve obdelujejo posamezen bodiči objekt iz tehnološkega, tehničnega, prostorskega, arhitektonskega, stroškovnega in še kakšnega aspekta, in to v variantah.

Menite, da je s tem enačenje Idejnih rešitev z idejno zasnovo dokončno odpravljeno?

Pojem Idejne rešitve se je sramežljivo pojavil v členu ZGO-1, ki govori o natečajih, a ni bil nikjer definiran in ne uvrščen v Projektno dokumentacijo, kar bi si zaslužil in na kar smo kot zbornica v pripombah

skih posnetkov (n.pr. lasersko snemanje) in imajo že vrisane realne gabarite objektov ali osi (pri linijskih objektih) s potrebnimi tolerancami. Izdelane so tudi v natančnejših merilih, kot so bile tiste iz Pobude. Pri sami Študiji variant, katere izdelavo vodijo krajinski arhitekti, morajo sodelovati tudi projektanti Idejnih rešitev, saj dajejo ključne podatke o zasedbi prostora, tehnologiji, stroških, rizikih gradnje. Izbrano varianto se obdeluje v več stopnjah izdelave DPN, kjer pa je za projektantsko osnovo že potreben Idejni projekt (tudi iz tega se vidi zgrešen namen Idejnega projekta v ZGO-1). Sprejet in objavljen DPN je osnova za izdelavo PGD. Ker se smatra, da so v DPN podani

vsi projektni pogoji, Idejne zasnove seveda niso potrebne.

Pri pripravi Pravilnika je prvič aktivno sodelovalo tudi Ministrstvo za finance. Rezultat tvornega sodelovanja je združitev podobnih dokumentacij za različne namene v enotno dokumentacijo.

V samem postopku priprave dokumentacije se je zasledoval prav ta cilj. To se je v tem postopku uspelo izvesti predvsem z investicijsko dokumentacijo, delno pa tudi z okoljsko. Tako se je v posamezne dokumente iz priprave DPN dodalo še nekaj osnovnih in bistvenih sestavin, ki jih zahteva investicijska dokumentacija (npr. Študija variant se z dodatnimi ekonomskimi obdelavami lahko

uporablja kot Predinvesticijska zasnova, saj gre za isti namen, to je poiskati optimalno varianto iz mnogih aspektov. Več o povezavah posamezne vrste dokumentacije in nasploh o dokumentaciji, ki se pojavlja v postopku priprave DPN, sem za bralce prikazal na diagramu poteka. Pri tem moram opozoriti, da so prikazane samo dokumentacije, ne pa sam postopek, ki je zelo obsežen.

Še beseda za zaključek ...

Gotovo bo samo delo po tem Pravilniku prineslo še kakšno vprašanje in celo potrebne popravke, dejstvo pa je, da smo s Pravilnikom le uzakonili delo projektanta v postopku priprave DPN in pokazali na potrebnost interdisciplinarnega dela. ■

Graditev objektov

NOVA UREDBA O KLASIFIKACIJI
VRST OBJEKTOV IN OBJEKTIH
DRŽAVNEGA POMENA

Prof. dr. Janez Duhovnik, univ. dipl. inž. grad.
Član komisije za sistemske zakone

Janez Duhovnik

V Uradnem listu št. 109 je 30. 12. 2011 izšla *Uredba o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena, ki nadomešča Uredbo o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov in določitvi objektov državnega pomena* iz leta 2003.

Prvi del uredbe (klasifikacija vrst objektov) je treba upoštevati pri izpolnjevanju rubrik na strani 0.4 vodilne mape projektne dokumentacije, drugi del (objekti državnega pomena) pa pri vlaganju zahtev za izdajo gradbenega dovoljenja.

ravni, toliko kot v prejšnji uredbi (področje, oddelek, skupina, razred, podrazred). V **prilogi 1 uredbe je določena klasifikacija za različne objekte**. Pri tem je treba omeniti, da ima sedaj veljavna uredba semantično napako, ker ne loči med konceptom klasifikacije in klasifikacijo samo, ter da oboje imenuje "klasifikacijske ravni". Vsebina 2. do 7. člena prejšnje uredbe je bila večinoma prenešana v Navodila za razvrščanje objektov v skladu s klasifikacijo vrst objektov, ki so objavljena na spletnih straneh MOP (http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/prostor/graditev/navodila_razvrscanje_ur_o_klasifikaciji_vrst_objektov.pdf) in Urada za statistiko RS (http://www.stat.si/doc/klasif/cc_metod.pdf). Tam najdemo tudi podrobnejša navodila in nekaj odgovorov na najpogostejša vprašanja.

Po novem je za kar precej objektov za izdajo gradbenih dovoljenj pristojno ministrstvo, nemalo pa je tudi takih, ki jih v prilogi ni več in za katera se sedaj gradbeno dovoljenje dobi na upravni enoti.

V nadaljevanju so na kratko opisane določbe nove uredbe ter razlike med novo (sedaj veljavno) in prejšnjo uredbo, ki so pomembne za uporabnike.

V prvem odstavku 1. člena, kjer je določen namen klasifikacije objektov, po novem **ni več določeno, da se klasifikacija obvezno uporablja "pri definiciji vrst stavb in gradbenih inženirskih objektov, ki se uporabljajo v veljavnih predpisih s področja graditve objektov in urejanja prostora"**, kar je bilo v nekaterih primerih problematično (npr. pri odločanju, kdo je lahko odgovorni projektant posameznega načrta določenega objekta).

V 2. členu je na kratko določeno, kako v skladu z enotno klasifikacijo razvrščamo posamezne objekte. Temu je bilo v prejšnji uredbi namenjeno 6 členov (2. do 7.). **Tudi po novem je merilo za razvrščanje namen uporabe**. Klasifikacijski koncept ima pet

oddelkov so nespremenjeni, spremenjena so le imena nekaterih oddelkov. Lepotna napaka priloge 1 je, da so imena oddelkov pri področju Gradbeni inženirski objekti napisana z malimi črkami in ne z velikimi kot pri področju Stavbe. **Več sprememb je na nižjih klasifikacijskih ravneh**. Podrobneje: http://www.uradni-list.si/files/RS_-2011-109-04992-OB^P001-0000.PDF.

Iz sprememb izhaja, da ne gre za kakšno strokovno uporabno klasifikacijo objektov, ampak **zgolj za statistični pripomoček**. Številne razrede in podrazrede, ki imajo sedaj enako ime, bi bilo mogoče s strokovnega stališča podrobneje razčleniti.

Priloga 2 je v celoti spremenjena. Objekti so sedaj uvrščeni v deset skupin, prej je bilo skupin 12. Nekaterne skupine imajo nova imena, v skupinah so nekateri objekti v stari uredbi izpuščeni, več pa jih je uvrščenih na novo.

Spremenjene so tudi zmogljivostne meje pri nekaterih objektih. Podrobneje: http://www.uradni-list.si/files/RS_-2011-109-04992-OB^P002-0000.PDF.

Zanimiva je razlika med prvim in drugim delom uredbe. V drugem delu se k infrastrukturnim objektom štejejo tudi **pripadajoči funkcionalni objekti**, v prvem delu pa ne. Ta razlika ni videti utemeljena.

Kot je videti iz priloge, je sedaj po novem za kar precej objektov za izdajo gradbenih dovoljenj pristojno ministrstvo, nemalo pa je tudi takih, ki jih v prilogi ni več in za katera se sedaj gradbeno dovoljenje dobi na upravni enoti.

Klasifikacija objektov projektantom verjetno ne bo povzročala težav. Težje delo pa bodo imeli investitorji takrat, ko se bodo odločali, kam poslati zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja za objekte iz zadnjih dveh alinej 7. skupine. ■

Dobra inženirska praksa

NAVODILO ZA REVIDIRANJE KOT MINIMALEN STANDARD ZA IZDELAVO REVIZIJSKIH POROČIL

Peter Koren, univ.dipl.inž.grad.
Vodja delovne skupine za pripravo navodil za revidiranje

Peter Koren

Pod okriljem komisije IZS za dobro prakso so bila izdelana Navodila za revidiranje po zakonu o graditvi objektov.

V preteklem letu je IZS izdala Navodila o podrobnejši izdelavi projektne dokumentacije, letos še Navodila za revidiranje. O tem, zakaj so potrebna in komu so namenjena smo povprašali Petra Korena, odgovornega revidenta in člana upravnega odbora matične sekcije gradbenih inženirjev, ki je vodil delovno skupino, ki jih je pripravila.

bodo investitorji našli potrebne napotke, ki jim bodo pomagali pri lažjem razumevanju odnosa med revidentom in projektantom, kar lahko zgladi prenekateri nesporazum in investitorju pokaže pot do prave odločitve."

V Navodilih je zapisano opozorilo revidentom, da s tem, ko prevzamejo obseg revizije, ki je širši od zakonsko obveznega, prevzemajo tudi večji del odgovornosti. *"Res je. Z upoštevanjem 2. in 34. člena sta revident in odgovorni revident tudi zakonsko zavarovana pred sklenitvijo škodljive pogodbe,*

določeno, kakšna je odgovornost revidenta po ZGO-1, katere sestavine projekta pa zajema revizija, ki po zakonu sicer ni obvezna (recenzija)."

Praviloma odgovorni vodja revizije določi, s katerimi načrti in elaborati se v projektu za zahteven objekt dokazuje izpolnjevanje bistvenih zahtev. V Navodilih opozarjate na prepogostost zlorabe omenjenega člena, ko odgovorni revident odloči, da bo revidiral le posamezen načrt, pri tem pa ne preveri vsebine drugih načrtov, ki mo-

rajo prav tako zadostovati bistvenim zahtevam.

"Taka praksa lahko predstavlja prekršek, povod za nevestno delo in neobjavljeno konkurenco, saj je vrednost ponudbe za omejen obseg revizije nižja od vrednosti ponudbe za celovito revizijo. Investitor (naročnik) je v takem primeru zaveden,

saj se ne zaveda, da naroča storitev nižje kakovosti in manjšega obsega. Vedeti pa je treba, da je investitor po svoji funkciji odgovoren za celoten projekt, zato je dolžan določiti/izbrati revidenta, ki bo svojo nalogo opravil kakovostno in s polno odgovornostjo. Prav tako je dolžan preveriti celovitost opravljene revizije."

Če je bila revidentu ali odgovornemu revidentu predana pomanjkljiva projektna dokumentacija, mora revident na to opozoriti naročnika revizije. Dejstvo, da posamezne sestavine v projektu manjkajo, ne pomeni, da jih odgovorni revident ni dolžan revidirati. ■

Investitor je po svoji funkciji odgovoren za celoten projekt, zato je dolžan določiti/izbrati revidenta, ki bo svojo nalogo opravil kakovostno in s polno odgovornostjo. Dejstvo, da posamezne sestavine v projektu manjkajo, ne pomeni, da jih odgovorni revident ni dolžan revidirati.

"Navodila za revidiranje so namenjena vsem udeležencem pri graditvi objektov. Vloga posameznih udeležencev je sicer določena v ZGO-1, a se v praksi v zvezi z revizijo pogosto pojavljajo nejasnosti. Do izraza prihajajo razlike v razumevanju zakona in podzakonskih aktov pa tudi potrebnih korakov, ki jih v revizijskem postopku opravi odgovorni revident.", je razložil Peter Koren in dodal: "Navodila so bila zato izdelana kot pripomoček za lažje vsakdanje delo in koristen vodnik revidentu, odgovornemu vodji revidiranja in odgovornim revidentom, saj podajajo minimalne standarde za izdelavo revizijskih poročil. Pomagala pa bodo tudi investitorjem in naročnikom revizije v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za zahtevne objekte, saj je ravno revizija tisto zadnje dejanje, ki lahko z zapleti v veliki meri upočasnijo ali celo ustavi izdajo gradbenega dovoljenja. V teh navodilih

ki bi ju kazensko in materialno bremenila za morebitne nepravilnosti v projektni dokumentaciji oziroma njenih sestavinah, ki zakonsko ne sodijo med obveznosti revidiranja. Seveda je treba upoštevati, da zakon predpisuje minimalen potreben obseg revizije, s katerim je zagotovljeno le preverjanje izpolnjevanja bistvenih zahtev kot osnove za upravni postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja. Naročniku revizije je prepuščeno ali bo revidentu naročil razširjen obseg revizije (v praksi tako imenovano recenzijo), s katero bodo preverjene pravilnost in druge lastnosti tehničnih rešitev v sestavinah projektna dokumentacije (npr. ekonomičnost), ki jih zakon (tudi drugi zakoni) sicer ne predpisujejo v upravnem postopku. Seveda velja revidentu opozorilo o prevzemanju odgovornosti, saj se z razširitvijo predmeta revizije razširi tudi področje odgovornosti. S pogodbo mora biti točno

Na voljo so na spletni straneh IZS:

<http://www.izs.si/dobra-praksa/smernice-izs/>

Dobra inženirska praksa

SMERNICA IZS O VARNOSTI IN ZDRAVJU ZA UPORABNIKE OBJEKTA

Dr. Primož Gspan, univ.dipl.fiz.
Član UO MST in avtor smernice

Varnost in zdravje za uporabnika objekta, ki je namenjen profesionalnemu delu, sta pri načrtovanju nove investicije včasih pomembno obravnavana zaradi nezadostnega poznavanja tehnologije in posebej še delovnih procesov, povezanih s tehnologijo. Zakon o graditvi objektov

zahteve s področja varnosti in zdravja pri delu. Npr. pri uporabi, ki zahteva govorno komunikacijo, morajo biti že v projektu in pri izvedbi upoštewane ustrezne akustične zahteve. Podobno velja za kakovost zraka, instalacije, razsvetljavo, vzdrževanje idr.

Bistvene zahteve gradbeniki dobro po-

bo. Predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu so razmeroma dobro izdelani, zato so lahko vodilo tudi za zagotavljanje varne in udobne uporabe za nepoklicno delo ali namembnost. Vendar predpisi ne morejo urejati vseh primerov, to pa je naloga stroke in smernic.

Namen "Splošne smernice za pripravo projektne dokumentacije – Varnost in zdravje pri delu" je pomoč zlasti odgovornemu vodji projekta ter posameznim odgovornim projektantom za doseganje optimalnega cilja: neoporečne uporabe objekta. Smernica se navezuje tudi na Navodila o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije. Ta opozarjajo na zagotavljanje varnosti za uporabnika predvsem sistemsko in manj vsebinsko. Namen smernice je zato vsebinska dopolnitev.

Splošna smernica za pripravo projektne dokumentacije je razdeljena na **dva dela**: prvi, **splošni del**, ki je od konca 2011 na voljo na spletni strani IZS, je namenjen splošnim vprašanjem in pojasnilom o varnosti in zdravju pri delu pri postopkih načrtovanja objekta in opozarja na nekatera načelna vprašanja. Drugi, **posebni del**, ki je še v pripravi, pa bo praktični pripomoček oz. opomnik za primerno vgrajevanje varnosti in zdravja za uporabnika že pri načrtovanju objekta.

Načrtovanje kompleksnejših objektov in objektov, ki so namenjeni tehnološkimi postopkom, je zahtevno in zahteva sprotno usklajevanje, ker en ukrep na enem področju lahko sproži na drugih vrsto novih problemov. Opozoriti je treba tudi, da ZVZD-1 zahteva od naročnika oz. projektanta, da ima **"koordinatorja v fazi priprave projekta"** (koordinatorja I). Ta ima lahko poseben izpit za koordinatorja ali strokovni izpit pri IZS.

Novost v ZVZD-1 je, **da sme dati delodajalec v uporabo objekt le, če pridobi ustrezno "dokumentacijo" o varnosti in zdravju pri delu**, pri čemer te dokumentacije predpis posebej ne definira. Zato razumemo, dokler dokumentacija ni bolj natančno opredeljena, da je to tudi dokumentacija o graditvi objektov, če le primerno vsebuje analizo tveganj in ukrepe za zagotovitev sprejemljivega tveganja za uporabnika.

Pričujoča smernica je pri nas prva takšne vrste. Zato ne more biti popolna, ampak je predvsem opomnik in napotek, ki naj poglobi ozaveščenost o zahtevah za varnost in zdravje pri uporabi objekta. Smernica tudi ni dokončno zaključena, ampak naj se z uporabo in novimi predlogi dopolnjuje. ■

Smernica je objavljena na:

[http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/publikacije-IZS/Smernice IZS/Smernice IZS MST-06-2012 varnost zdravje www.pdf](http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/publikacije-IZS/Smernice%20IZS/Smernice%20IZS%20MST-06-2012%20varnost%20zdravje%20www.pdf)

Popolno odgovornost za zaposlene v fazi uporabe objekta nosi delodajalec. Vsekakor pa mora biti objekt že načrtovan in zgrajen tako, da delodajalec lahko izpolni zahteve s področja varnosti in zdravja pri delu.

(ZGO-1) sicer zahteva izpolnjevanje bistvenih zahtev, med drugim tudi zahteve "Varnost pri uporabi". Pri uporabi objekta, ki je namenjena delu, ta preide pod pristojnost Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) ter mora zato izpolnjevati zahteve Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1). Odgovornost za zaposlene pri uporabi objekta nosi delodajalec. Vsekakor pa mora biti objekt že načrtovan in zgrajen tako, da delodajalec lahko izpolni

znajo in izpolnjujejo. Vendar so te predvsem načelne in ne upoštevajo vseh posebnih zahtev s področja ZVZD-1. Graditev, če upoštevamo tudi uporabo kot njen končni cilj, spada pod dva resorja: Ministrstva za infrastrukturo in prostor (MIP) in MDDSZ. Zaradi te dvojnosti včasih predpisi z obeh področij niso v celoti usklajeni. Projektanti posameznih strok sicer poznajo in korektno upoštevajo predpise svoje stroke, manj pa poznajo predpise za varno in zdravo upora-

Februarja meseca se je zaključila javna obravnava dokumenta z naslovom **Smernice za zagotavljanje varnosti pregrad, ki je bil pripravljen v sklopu strokovnega dela Matične sekcije gradbenih inženirjev na IZS.**

Branko Zadnik

Dobra inženirska praksa

PRIPRAVLJENE SO "SMERNICE ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI PREGRAD"

Dr. Branko Zadnik, univ.dipl.inž.grad.
Predsednik UO MSG in avtor smernice

Pobuda za pripravo tovrstnega dokumenta izhaja iz ugotovitve, da v Sloveniji nimamo posebne tehnično – varnostne regulative, ki bi urejala področje pregradnega inženirstva, kot je to primer v vseh razvitejših državah sveta.

Zahteve po reguliranju tega področja so bile s strani strokovne javnosti, združene v SLOCOLD-u (Slovenski nacionalni komite za velike pregrade), že nekajkrat neuspešno podane na ministrstvo. Tematika je na nivoju vladnih služb postavljena že dve desetletji na stranski tir.

V smernicah obravnavamo gradbene inženirske objekte, ki jih Zakon o graditvi objektov uvršča v posamezne ministrske resorje glede na namen uporabe. Pregrade namreč zagotavljajo zadrževanje vode za kmetijstvo (namakanje), za energetske izrabo (proizvodnja električne energije) ter tudi zaščito pred poplavami ali pa za zadrževanje jalovine, kot stranskega produkta pri določenih industrijskih procesih. Iz tega objektivno sledi, v današnji organiziranosti vladnih služb, tudi razpršenost odgovornosti po različnih ministrstvih in situacija, ko se reševanju te problematike poklicani organi lahko uspešno izogibajo.

Delo je izhodišče in osnova za izdelavo tehnične regulative, ki bo urejala in predpisovala aktivnosti in postopke za varno obravnavanje pregradnih objektov. V obdobju, ko pričakovana regulativa še ne bo izdelana, se bodo pričujoče smernice lahko uporabljale kot **delovni pripomoček vsem, ki so oziroma bodo vključeni v tehnično-gradbene procese, povezane s pregradnim inženirstvom**. To zajema celotno področje obravnavanja pregrad in pridruženih objektov, in sicer raziskovalna dela, projektiranje, izgradnjo in obratovanje. Temeljni principi smernic se nanašajo na vse tipe ter velikosti pregrad in sami po sebi še niso

pravilniki ali standardi za praktično uporabo pri obravnavi pregrad, so pa osnova za izdelavo tehnične regulative. Brati jih je potrebno kot smernice, ki jih je pri praktični, konkretni aplikaciji potrebno privzemati kot navodila z določenim premislekom za vsak posamezni objekt, tako da bodo sprejete odločitve logične in ustrezne tipu, velikosti, kompleksnosti in hazardu pregrade.

Predvidevamo, da se bo postopoma vzpostavil sistem posebne regulative, ki bo zagotavljal uporabo trenutno najnovejše tehnologije in znanja v fazi snovanja, gradnje in obratovanja nove pregrade, kot tudi pri presoji in zagotavljanju varnosti obstoječih, že zgrajenih pregradnih objektov v Sloveniji. **Trenutno se v praksi za primere nezadostne pokritosti določenih segmentov tehnične problematike poslužujemo določila iz ZGO**, ki vpeljuje pojem **"zadnjega stanja gradbene tehnike"**, to je stanja, ki v danem trenutku, ko se izdeluje projektna dokumentacija ali izvaja gradnja, predstavlja doseženo stopnjo razvoja tehnične zmogljivosti gradbenih proizvodov, procesov in storitev, ki temeljijo na priznanih izsledkih znanosti, tehnike in izkušenj s področja graditve objektov, ob hkratnem upoštevanju razumnih stroškov. S tem si lahko pri inženirskih objektih tipa dolinskih pregrad pomagamo pri njihovem načrtovanju in izvedbi.

Namen izdelanih smernic je pripraviti postopke, ki bodo stalno spodbujali in zagotavljali **vpeljavo najnovejših tehničnih metod v načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje pregradnih objektov** in s tem dvigovali njihovo stopnjo varnosti. Ta cilj lahko dosežemo s primernimi aktivnostmi in tehničnimi odločitvami. Kljub velikemu napredku v znanosti so še vedno odprti in ne dovolj razumljeni naravni dogodki, ki bistveno vplivajo na pregradne objekte (npr. poplave, potresi). Ugotavljan-

je njihovega pojavljanja in tudi velikosti še vedno temelji na presoji verjetnosti njihovega nastopa. Kot kaže zgodovina, je nemogoče izključiti razdiralni vpliv sabotaž in vojnih akcij, prav tako pa premalo poznamo obnašanja materialov in konstrukcij v takšnih posebnih okoliščinah. Pri zasnovi nove pregrade je potrebno posebej paziti, da so vse takšne in podobne nejasnosti primerno obravnavane s kompetentnimi tehničnimi ocenami.

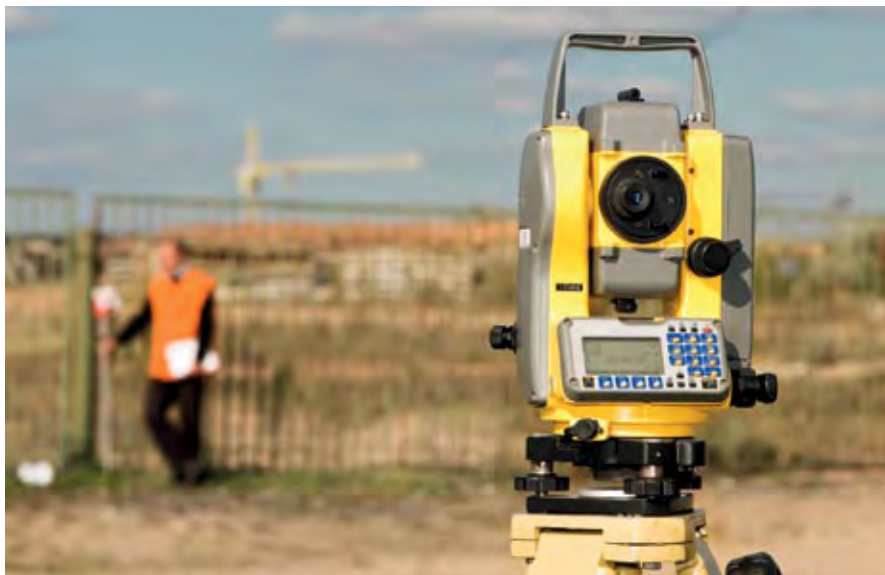
Ilustracija takšnega ocenjevanja je lahko faza **načrtovanja pregrade**, ko je na razpolago le omejena količina podatkov o fizikalnih lastnostih temeljnih tal. V fazi gradnje se ta nabor podatkov sicer stalno dopolnjuje, vendar je za projektiranje temeljenja potrebno že predhodno sprejeti določene tehnične rešitve, ki slonijo le na omejenem številu podatkov in presoji le-teh s strani izkušenega strokovnjaka.

Sama **gradnja objekta** je najkritičnejša faza v postopku zagotavljanja varnosti pregrad. Vsaka izgradnja mora biti stalno spremljana in nadzorovana, projektne rešitve pa je potrebno stalno presojati glede na nove podatke, ki postanejo dosegljivi v toku izgradnje. Po potrebi se tudi spremeni prvotno predvidena projektna rešitev. Kvaliteta gradnje je pomemben del celokupne varnosti objekta. Pomanjkljivosti, nehomogenosti gradbenih materialov ali malomarnosti pri izvajanju del se lahko pojavljajo kadarkoli v procesu izgradnje. Zaradi tega je potrebna stalna previdnost. Razni postopki testiranja in preiskav po zaključeni izgradnji ne morejo zadovoljivo nadomestiti inšpekcijskih postopkov in kontrole kvalitete v času izgradnje.

Monitoring oziroma opazovanje obstoječih pregrad in hitre reakcije na nenormalno obnašanje pregrade morajo biti v času obratovanja objekta stalna skrb lastnika. Pazljivo organiziran in izvajan monitoring ter hitre reakcije lahko preprečijo poškodbe objekta, vključno s tistimi, ki bi izvirale iz pomanjkljivosti pri izgradnji. ■

Smernica je objavljena na:

<http://www.izs.si/dobra-praksa/smernice-izs/>

Matej Hašaj

Dobra inženirska praksa

SMERNICA MSGEO - NAROČANJE STORITEV GEODETSKE DEJAVNOSTI - POMOČ NAROČNIKOM

Matej Hašaj, univ.dipl.inž.geod.
Član UO MSGeo in soavtor smernice

Spremenjene razmere na trgu močno vplivajo tudi na področje geodezije. Gospodarska kriza je vplivala na zmanjšanje števila investicij na javni in zasebni strani, hkrati pa je občutno manj sistemskemu javnemu denarju za zagotavljanje kvalitetnih prostorskih podlag, ki se uporabljajo v različnih procesih. Posledica navedenega je občutno zmanjšanje povpraševanja po storitvah geodetske dejavnosti in

lovično. Do problemov pride po izvedeni storitvi, ko je geodetsko podjetje pa izvedlo naročeno, naročnik pa ni zadovoljen.

Namen smernice je torej seznanjanje potencialnih naročnikov s storitvami geodetske dejavnosti predvsem z namenom kvalitetnejše priprave razpisov in kvalitetnejšega naročanja storitev. V smernici so na enem mestu zajete informacije o geodetskih storitvah, ki se izvajajo v okviru geodetske dejav-

geodetskih storitev, ki so največkrat predmet naročil. Opisane so predvsem storitve s področja zemljiškega katastra (ureditev meje, parcelacija, označitev meje v naravi, evidentiranje zemljišča pod stavbo, komasacija (pogodbena in upravna) in sprememba bonitete zemljišča), katastra stavb, zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture, geodetski načrt in del inženirske geodezije (zakoličenje objektov).

Smernica nikakor ne zajema vseh storitev geodetske dejavnosti, pač pa samo tiste, s katerimi se naročniki najpogosteje srečajo. Smernica je objavljena na spletu in se bo sprti dopolnjevala in posodabljala.

V zadnjem času naročniki vse več del geodetske dejavnosti iščejo preko portala javnih naročil z razpisi. Razpisne dokumentacije so večinoma oblikovane tako, da je za dokazovanje usposobljenosti pravne osebe, kot primerne za izvedbo posla, potrebno ponudbam poleg priloge, ki dokazujejo osnovno usposobljenost (registracija za dejavnost, zavarovanje, letni promet, bančne garancije, ...), prilagati tudi reference podjetij kot tudi reference ključnih posameznikov. To je povezano v večini primerov z zamudnim iskanjem referenc znotraj podjetja in njihovo potrditvijo pri naročnikih. Za lažje in enostavnejše pridobivanje dokazil o opravljenih delih smo smernici priložili univerzalna referenčna potrdila tako za podjetja, kot za posameznike. **Univerzalna referenčna potrdila** zaenkrat še ne bodo prišla v poštev pri izkazovanju referenc pri vseh javnih naročilih (nekateri naročniki zahtevajo svoje obrazce), pripomorejo pa k sprotnemu evidentiranju referenc znotraj podjetja. ■

Javni naročniki pogosto naročijo storitve, ki jih ne potrebujejo ali zaradi nepoznavanja vsebine naročijo polovično.

bistveno znižanje cen teh storitev na trgu. Problem, ki se vzporedno pojavlja je padanje kakovosti naročil, predvsem iz vsebinskega stališča, kot posledica nepoznavanja storitev geodetske dejavnosti.

Osnovni povod za nastanek dokumenta so tako spremenjene gospodarske in družbene razmere, ki se neposredno odražajo tudi v geodeziji. Ideja o oblikovanju gradiva se je izoblikovala znotraj delovne skupine za zakonodajo, ki je bila ustanovljena s strani Maticne sekcije geodetov Inženirske zbornice Slovenije (MSGEO) in Gospodarskega interesnega združenja geodetskih izvajalcev (GIZ GI). V delovni skupini smo ugotovili, da se predvsem pri naročilu storitev geodetske dejavnosti s strani javnih naročnikov pogosto dogaja, da le ti naročijo storitve, ki jih ne potrebujejo ali zaradi nepoznavanja storitve naročijo storitve po-

nosti, o načinu oblikovanja njihovih cen in o podatkih, ki vplivajo na ceno storitve.

Geodetska dejavnost v skladu z Zakonom o geodetski dejavnosti (ZGeoD-1) zajema geodetske meritve in opazovanja, kartiranje ter druga dela in postopke, potrebne za evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru, za razmejevanje nepremičnin in za tehnične namene.

Osnovno vodilo pri oblikovanju smernice je bilo pripraviti navodila za oblikovanje naročil za storitve geodetske dejavnosti (vsaj za najpogostejše storitve), ki zaradi posebnosti naročanja posameznih storitev in njihove kompleksnosti ne dopuščajo postavitve normativnih okvirjev, ki bi ustrezali vsem naročnikom.

V smernici je implementirana področna zakonodaja in aktualna terminologija s področja geodetske dejavnosti, s tem pa tudi

Smernica je objavljena na:

<http://www.izs.si/maticne-sekcije/msgeo/smernice-msgeo/>

Zasebno varovanje

KAKO POSTANEM
VARNOSTNI
MENEDŽER?

mag. Vinko Volčanjk, univ.dipl.inž.el.
Član UO MSE

Zakon o zasebnem varovanju (ZZasV-1) definira vlogo Varnostnega menedžerja, Pravilnik o programih in načinu izvajanja strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja varnostnega osebja (Ur.l. RS, št. 110/08) in Odredba o določitvi programa strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja ter programa obdobjnega strokovnega izpopolnjevanja za varnostnega menedžerja (Ur.l. RS, št. 101/2011) pa določata pogoje in obseg usposabljanja za pridobitev naziva Varnostni menedžer.

Kdo je varnostni menedžer in kakšna je njegova odgovornost?

Varnostni/a menedžer/ka je oseba, ki je pri imetniku licence ali izvajalcu internega varovanja odgovorna za zakonitost, strokovnost in učinkovitost varovanja, zlasti za:

- ocenjevanje ogroženosti;
- izdelovanje ocene stopnje tveganja;
- izdelovanje programov varovanja;
- izdelovanje operativnih načrtov fizičnega varovanja;
- načrtovanje dela službe varovanja;
- razporejanje, organiziranje in usmerjanje dela ter nadzor nad varnostnim osebjem;
- koordiniranje izvajanja internega nadzora z varnostniki nadzorniki;

- predlaganje varnostnih izboljšav;
- organiziranje in vodenje internega usposabljanja varnostnega osebja;
- sodelovanje z drugimi imetniki licenc in subjekti varovanja ter nadzora (policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe);
- vodenje ali sodelovanje pri vodenju zahtevnejših varovanj;
- svetovanje s svojega delovnega področja;
- usklajevanje pogodb o varovanju in skrb za usklajenost s predpisi;
- presojo zakonitosti in strokovnosti uporabe ukrepov varnostnika;
- pripravo poročil o ukrepih varnostnega osebja z oceno zakonitosti;
- reševanje pritožb občanov;
- zagotavljanje kakovosti zasebnega varovanja;
- vodenje predpisanih evidenc;
- zagotavljanje varnega dela varnostnemu osebju.

Varnostni menedžer je za svoje delo glede na mesto, ki ga zaseda, neposredno odgovoren imetniku licence.

Obvezen pogoj za pridobitev licence iz področja dejavnosti zasebnega varovanja

Za pridobitev licence iz področja dejavnosti zasebnega varovanja, razen licence za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in licence za izvajanje sistemov tehničnega varovanja, mora prosilec med drugim izpolnjevati tudi pogoj, da ima za nedoločen čas s polnim delovnim časom v delovnem razmerju varnostnega menedžerja, ki opravlja naloge odgovorne osebe za opravljanje zasebnega varovanja ali je sam varnostni menedžer.

Vinko Volčanjk

Kako postanem Varnostni menedžer?

Za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije Varnostni menedžer je potrebno opraviti strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje, za ohranitev pridobljene licence pa obdobjno strokovno izpopolnjevanje.

K usposabljanju lahko pristopijo osebe, ki ustrezajo zahtevam za varnostno osebje (ZZasV-1) in ki izpolnjujejo pogoje podane v Katalogu strokovnih znanj in spretnosti (najmanj višja strokovna izobrazba katerekoli smeri). Opomba: Diplomanti Fakultete za policijsko-varnostne vede so z ozirom na obstoječ izobraževalni program oproščeni usposabljanja.

Prenovljen program usposabljanja obsega min. 80 ur (prej 60 ur) izobraževanja. ■

Standardizacija

PREVEDLI SMO STANDARD ISO 9836:
DEFINICIJA IN RAČUNANJE INDIKATORJEV
POVRŠINE IN PROSTORNINE

Matična sekcija inženirjev geodetov je pripravila prevod standarda ISO 9836.

Indikatorji površine in prostornine, izpeljani iz merjenja prostora pri stavbah, so lahko uporabljani za primerjavo vidikov vrednosti, kot so dimenzije prostora ali prostornina, ki je lahko funkcionalno uporabljena. Kot približne vrednosti za načrtovanje so lahko osnova za nadaljnji razvoj.

Pravilnik o vpisih v kataster stavb (Ur.l. RS št. 22/2007, 32/2009) v 3. členu pravi, da se izračuna površina stavbe in dela stavbe iz merskih podatkov v skladu s tem standardom.

Kar je pomembno tako za geodete kot projektante, ki izdelujejo elaborate za vpis stavbe v kataster stavb v skladu s tem pravilnikom, je, da se sam izračun z novim prevodom standarda ne spreminja. Prevod je pripravljen na podlagi upoštevanja starega standarda.

Prevod je bil predan v postopek sprejemanja na Slovenski inštitut za standardizacijo (SIST). Postopek izdaje prevoda bo predvidoma končan konec letošnjega leta.

S sprejetjem bo druga izdaja standarda preklicala in nadomestila prvo izdajo (ISO 9836:1992), z dodanimi klavzulami. ■

Doseganje okoljskih ciljev 20-20-20

USPOSOBITEV GRADBENIH IZVAJALCEV ZA GRADNJO SKORAJ NIČ ENERGIJSKIH STAVB

mag. Barbara Škraba Flis, univ.dipl.inž.grad.
Generalna sekretarka IZS

Spletna stran

SPREMEMBE FORUMA IZS

S eznanjamo vas, da smo se po temeljitem premisleku odločili, da izvedemo spremembe Foruma IZS – www.izs.si/forum/. Le ta je bil doslej namenjen tako zastavljanju vprašanj zbornici kot komuniciranju uporabnikov foruma med seboj. Temu so sledile rubrike, ki so imele svoje moderatorje. To so bili člani posameznih matičnih sekcij in zaposleni v strokovnih službah zbornice.

Ker pa so se na ta način na forumu objavljali tako uradni odgovori zbornice kot osebna mnenja uporabnikov, smo se odločili za spremembe.

V kolikor imate vprašanje s področja graditve objektov ali geodetske dejavnosti in želite nanj pridobiti uradni odgovor (stališče) zbornice, vas prosimo, da ga zastavite v rubriki **"Vprašanja in odgovori IZS"** – www.izs.si/vprasanja-in-odgovori-izs/.

Vprašanje iz enega od področij, ki so vam na voljo zastavite v pripravljenem obrazcu, ki je namenjen temu. Vprašanje bo poslano v tajništvo IZS, ki bo poskrbelo za pripravo odgovora, ki ga boste prejeli

na e-naslov. Namen te rubrike je vzpostavitev **kompandija vprašanj in odgovorov**, ki bo v pomoč članom IZS in vsem drugim obiskovalcem spletne strani. Zato bomo v rubriki objavljali vsa vprašanja in odgovore, za katere bomo presodili, da so zanimivi tudi za člane oz. širšo javnost. V rubriki "Vprašanja in odgovori IZS" so odprte rubrike, ki so bile prej vsebovane na forumu.

Forum pa bo odslej **namenjen izključno izmenjavi strokovnih mnenj med člani IZS in drugimi uporabniki**. Priporočamo, da člani posamezne matične sekcije sodelujete v delu foruma, namenjenem vaši matični sekciji. Vsaka matična sekcija ima tudi še vedno moderatorja foruma, ki se po lastni presoji vključuje v razpravo na forumu. Pri tem so odgovori moderatorjev njihova osebna stališča in ne stališča IZS.

Ker na IZS želimo, da se tudi na forumu vzpostavi "dobra inženirska praksa", apeliramo na vas, da na forumu sodelujete z vašim pravim imenom in priimkom. ■

Evropska unija si je zastavila cilj, da bo gradbeni sektor in industrijo usposobila za gradnjo skoraj nič energijskih stavb. Za doseg cilja bo potrebno izrazito povečati število visoko usposobljenih izvajalcev. V evropski projekt je vključena tudi Slovenija, v slovenski konzorcij pa tudi naša zbornica.

Zahtevo po skoraj nič energijski gradnji stavb, ki naj bi bila v praksi realizirana do leta 2020, je prinesla evropska direktiva 2010/31/EU. Pot do tega cilja naj bi, ob siceršnjem tehnično-tehnološkem napredku na področju gradnje in gradbenih materialov, dosegli tudi z **vključitvijo večjega števila gradbenih izvajalcev v sistem vseživljenjskega učenja**. Nenehno izobraževanje in usposabljanje obrtnikov, gradbiščnih delavcev, monterjev in inštalaterjev ter njihovih delovodij je po mnenju EU namreč ključno za to, da se bodo načrtovane energijsko učinkovite tehnologije in sistemi za izrabo obnovljivih virov energije iz načrtov prenesli tudi v prakso.

Evropska komisija je v okviru programa Inteligentna energija pripravila **iniciativo Build up skills (Gradimo znanja-veščine)**, v okviru katere **nacionalni konzorciji** trenutno 21 članic unije na podlagi sodelovanja s ključnimi deležniki, med katerimi so poleg

Stiki

Obiskali smo

BAVARSKA INŽENIRSKA STROKA IN POLITIKA Z ROKO V ROKI

ZGORAJ:

Na sliki od leve: Erwin Huber (CSU), Christine Kamm (Grüne), Sebastian Körber (FDP), Alexander Muthmann (Freie Wähler) und Dr. Paul Wengert (SPD) and Dipl.-Ing. Univ. Helmut Schütz, podpredsednik Bavarske inženirske zbornice.

LEVO:

Dr -Ing Heinrich Schroeter, predsednik Bavarske inženirske zbornice.

Kraj srečanja: München, Nemčija

Čas srečanja: 20.1.2012

Udeleženca: predsednik IZS mag. Črtomir Remec in generalna sekretarka IZS mag. Barbara Škraba Flis

ministrstev, izobraževanih ustanov, energetskih svetovalcev, energetskih in razvojnih agencij, gradbenih izvajalcev, dobaviteljev opreme, socialnih partnerjev, finančnih ustanov, stanovanjskih in nepremičninskih skladov tudi zbornice, preverjajo stanje in oblikujejo pregled potreb po dodatnem izobraževanju in usposabljanju izvajalskega kadra. Rezultati bodo nacionalni časovni načrti izobraževanja in usposabljanja obrtnikov različnih profilov in drugih izvajalcev, vključenih v gradnjo skoraj nič energijskih stavb, ki bodo omogočili **pripravo konkretnih poklicnih kvalifikacijskih shem** in posledično uresničitve ciljev trajnostne energetske politike na področju stavb do 2020.

Projekt v Sloveniji izvaja konzorcij, ki ga poleg IZS sestavljajo Gradbeni inštitut ZRMK (glavni koordinator), Slovenski gradbeni grozd, Obrtna zbornica Slovenije, Center za oklicno izobraževanje ter Šolski center Novo mesto. Projekt je stekel novembra lani in bo trajal do maja 2013. Doslej je izvajanje projekta s pismi o nameri podprlo že več kot 30 deležnikov.

Prispevek je povzet po prispevku, objavljenem v reviji Obrtnik. ■

20. Inženirski dan Bavarske inženirske zbornice je bil v celoti posvečen javnim gradnjam. "To pa zato, ker občani še nikoli doslej niso bili tako zelo jasni v svojih zahtevah po večji in pravočasni vključenosti v postopke umeščanja infrastrukturnih objektov v prostor.", je uvodoma pojasnil predsednik Bavarske inženirske zbornice Dr. Heinrich Schroeter.

Ker je tema izziv ne le za politike temveč tudi za inženirje, je 700 prisotnih inženirjev z zanimanjem prisluhnilo predstavitev dveh primerov dobrih praks in predstavnikom petih političnih strank, sodelujočih na okrogli mizi, med njimi tudi petkratnemu bavarskemu ministru, Erwinu Huberju iz vrst CDU.

Erwin Huber je ob tem izpostavil velik pomen Bavarske inženirske zbornice, ki s svojim obveznim članstvom predstavlja zgled uspešnega sodelovanja inženirske stroke s politiko in gospodarstvom.

Z Bavarsko inženirsko zbornico sodelujemo vse od naše ustanovitve. V naše zbornično poslovanje smo prenesli veliko njihovih preizkušenih rešitev, med njimi tudi akademijo za izobraževanje. Nena zadnje je naša slovenska zakonodaja s področja graditve, ki obsega vzpostavitev licenc na področju graditve, poklicnih zbornic in obvezno članstvo v zbornici nastala prav po vzoru bavarske zakonodaje. ■

Predsednik države dr. Danilo Türk, med pozdravnim govorom.

1. evropski dan geodetov in geoinformatikov

DAN, KO SO PRAZNOVALI GEODETI ...

Matjaž GRILC, univ.dipl.inž.geod.
Član UO MSGeo

5. marec je bil določen kot evropski dan geodetov in geoinformatikov. Letošnji je bil prvi in zato še toliko bolj pomemben. In zakaj ravno 5. marec? Na ta dan, se je pred pol tisočletja, rodil Gerardus Mercator, utemeljitelj sodobne kartografije, katerega največji prispevek je bil definiranje matematične projekcije, ki je zemeljsko površje preslikala na valj tako, da so se poldnevnik in vzporednik preslikali kot ravne črte in s tem poenostavil vrisovanje kurzov plovbe z ravnimi črtami. S tem je povzročil razvoj in razmah navigacijske kartografije in posledično omogočil nov gospodarski zagon in celo odkrivanje novih svetov. Projekcijo, ki je še danes osnova tudi slovenski državni kartografski projekciji, so poimenovali Mercatorjeva projekcija.

Gerardusa Mercatorja pa geodeti nismo vzeli za svojega zaščitnika zgolj zaradi njegove genialne projekcije in kart, ki jih je izdeloval. Njegov pomen je bil mnogo večji, saj je takratna kartografska stroka, na krilih njegovih rešitev, dala zagon novemu razvoju celotne družbe in odkrivanju novih svetov. In s tem se njegovi sodobniki – geodeti in geoinformatiki, z lahkoto poistovetimo, saj vemo da je geodezija tudi danes, osnova mnogih prostorskih ved, ki usmerjajo gospodarski razvoj in so na poti odkrivanja boljšega življenja. Več o tej pomembni vlogi geodezije in njenih prostorskih in nepremičninskih podatkih si lahko preberete na naslednji strani, kjer objavljamo zanimiv

intervju z mag. Jurijem Režkom, predsednikom Zveze geodetov Slovenije.

Slovenski geodeti se svojega poslanstva zavedamo, zato smo z veseljem podprli iniciativo evropske zveze pooblaščenih inženirjev geodezije (CLGE), po aktivni obeležitvi 1. evropskega dneva geodetov in geoinformatikov in 500. letnice rojstva Gerardusa Mercatorja. Osrednja prireditve je potekala v Bruslju (flamski kartograf Mercator je bil rojen na območju današnje Belgije) v prisotnosti visokih predstavnikov evropske komisije, države Belgije in vseh pomembnih geodetskih združenj, ki permanentno delujejo na evropski in svetovni ravni.

Inženirska zbornica Slovenije (IZS) je aktivna članica združenja CLGE. Poleg članstva v tem evropskem geodetskem združenju, pa je IZS aktivna članica tudi v ostalih panožnih združenjih v okviru EU. Zato se je sodelovanje pri organizaciji prireditve ob 1. evropskem dnevu geodetov in geoinformatikov zdelo logična izbira, saj predstavlja del permanentnih aktivnosti IZS na mednarodnem področju, ki se bodo v jeseni 2012 zaključile z organizacijo največjega dogodka v zgodovini IZS – v Ljubljani bomo namreč gostili Svetovni inženirski forum – WEF 2012, s pomenljivim naslovom "Trajnostna gradnja za ljudi", na katerem pričakujemo več kot 500 gostov s celotnega sveta.

Pomen prireditve, ki smo jih organizirali 5. marca 2012, pa nismo prepoznali zgolj geodeti. Pokroviteljstvo nad prireditvami je prevzel predsednik države dr. Danilo Türk

in s to gesto dal geodeziji kot stroki dodatno veljavo. V svojem pozdravnem govoru na večerni slavnostni akademiji je izpostavil razvoj stroke skozi stoletja, ki je prešla razvojno pot od izdelave zemljevidov do dandanašnjih dni, ko zagotavlja prostorske podatke o naravnih in ustvarjenih oziroma grajenih topografskih značilnostih državnega prostora. Poudaril je, da je tehnološki napredek na tem področju v zadnjih desetletjih močno preoblikoval delokrog geodetov, ki so se razvili in izobrazili v visokotehnološke strokovnjake.

V okviru praznovanja sta bila organizirana še dva dogodka v Narodni in univerzitetni knjižnici. Kartografska razstava z naslovom "Svet kartografov preteklosti – navdih sedanosti" in strokovni simpozij o pomenu in razvoju kartografije skozi stoletja.

Prvi evropski dan geodetov in geoinformatikov je torej za nami. Po mnenju prisotnih smo ga uspeli lepo obeležiti, kar lahko preberete tudi iz nekaterih izjav na naslednji strani. Pa vendar čas, ki ga živimo, ne dovoljuje spanja na lovorikah. Začeto pot uveljavljanja geodezije moramo že jutri nadaljevati. Zato ohrabreni z uspešno izpeljanim dogodkom, geodeti že razmišljamo o naslednjem. Morda ob letu, ko bomo praznovali drugi (tradicionalni) evropski dan geodetov in geoinformatikov. Naj zaključim z motom praznovanja, ki je obeleževal vse prireditve po različnih državah Evrope:

"Vivat the great master work of Gerardus Mercator, vivat surveyors, his descendents!"

Predsednik Zveze geodetov Slovenije, mag. Jurij Režek med slavnostnim nagovorom.

INTERVJU: MAG. JURIJ REŽEK, PREDSEDNIK ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE

Inciativa za praznovanje 1. evropskega dneva geodetov in geoinformatikov je prišla iz Bruslja. Nam lahko pojasnite okoliščine te odločitve?

Neposredni povod je seveda obletnica rojstva Gerardusa Mercatorja, flamskega kartografa iz 16. stoletja. Vendar je poleg historičnih razlogov pomembno tudi to, da geodetska dejavnost postaja vse bolj globalna. Danes postaja vse pomembnejše meddržavno sodelovanje pri ustvarjanju in povezovanju prostorskih podatkov. Povezovanje držav v večje, regionalne enote, kot je bil včasih državni prostor, je celo temeljni pogoj za trajnostno gospodarsko uspešnost, za prostorski razvoj in za varovanje okolja. Tudi v Sloveniji se povezujemo s sosednjimi državami, povežujemo različne geodetske evidence in podatke, uporabljamo skupne standarde in metode. Povezana Evropa v prostorsko razvojnem smislu postaja vse bolj poenotena in eden od temeljev za to je tudi geodetska dejavnost. To je glavno sporočilo tega dneva.

Danes smo vsakodnevno priča skokovitemu napredku tehnologije. Nam lahko pojasnite kako le-ta vpliva na geodetsko dejavnost?

Na eni strani nam je satelitsko določanje položaja, z uporabnikom prijazno tehnologijo, postalo že domače. Vendar je to le vrh ledene gore. Določanja točne lokacije namreč ni brez geodetskega referenčnega sistema, ki koordinatni sistem, v katerem se potem izraža lokacija, vzpostavi na zemeljskem površju z geodetskimi točkami in s stalnimi postajami za natančno satelitsko določanje položaja. Tudi v Sloveniji imamo petnajst takih postaj in so povezane s podobnimi sistemi v

sosednjih državah in širše tudi v Evropsko mrežo. Današnja, sodobna geodetska izmera vse bolj temelji na podatkih teh postaj. Drugi tehnološki vidik pa so tudi posnetki letalskih ali satelitskih snemanj. So popularni in so nam vse bolj domači, vendar pa so to le slike. Pretvorba takih posnetkov v podatke ni mogoča brez geodezije in geoinformatike. Šele ko te slike postanejo topografski podatki, torej ceste, stavbe, gospodarska infrastruktura, travniki in njive, potem postanejo tudi koristne informacije, s katerimi opisujemo in spremljamo stanje v prostoru zato, da lahko z njim odgovorno in trajnostno upravljamo.

Iz vaših besed je zaznati, da geodezija vendarle ni le tehnična veda?

V svojih temeljih seveda je, vendar je geodetska dejavnost povezana s prostorom v vseh njegovih vidikih. Prostor je celo eden temeljnih konstitutivnih elementov državnosti in zato je obvladovanje prostora tudi ena

od najpomembnejših dejavnosti, ki jih izvaja država. Naj bo to meja državnega teritorija ali varovanje lastnine na nepremičninah, celovito gospodarjenje in upravljanje s prostorom, varovanje okolja in ne nazadnje varovanje človeka in premoženja pred naravnimi nesrečami. Brez geodetskih podlag, kart, načrtov in prostorskih podatkov ni niti strateškega načrtovanja, niti umeščanja objektov v prostor, niti graditve in učinkovitih proti poplavnih ukrepov. Tudi trga nepremičnin ali stanovanjske problematike brez geodetskih podatkov ne bomo učinkovito uredili. Geodezija se dejavno vključujemo tudi v te dejavnosti in poznavanje teh strokovnih področij je za geodete pomembno. Na ta način razvijamo svojo stroko in drugim strokam ter družbi pomagamo z novimi in boljšimi storitvami in izdelki. Temelj geodezije sicer ostaja geodetska izmera, vendar pa geodezija postaja vse bolj 'interdisciplinarna' in odprta stroka. ■

IZJAVE GOSTOV NA SLAVNOSTNI AKADEMIJI

**mag. Črtomir Remec, predsednik
Inženirske zbornice Slovenije**

Pričakoval sem še eno v vrsti obletnic in prisolav, vendar 1. Evropski geodetski dan ob 500 letnici velikega kartografa Mercatorja je bil res nekaj posebnega. Že stisk roke gostitelja ob prihodu me je navdal z energijo, potem pa sem celotno prireditev čutil močno stanovsko pripadnost geodetov, ki jo v teh težkih časih inženiriji še kako potrebujemo.

**prof. dr. Matjaž Mikoš, dekan Fakultete
za gradbeništvo in geodezijo Univerze v
Ljubljani**

Prisotnost na slavnostni akademiji ob 500. obletnici rojstva velikega kartografa srednjega veka Gerardusa Mercatorja je bilo osebno prijetno doživetje. Podelitev priznanj Zveze geodetov Slovenije za življenjsko delo na področju kartografije pa me je vrnilo v obdobje mojih inženirskih začetkov, ko smo analize naravnih nevarnosti izdelovali na sodobnih topografskih kartah, ki so takrat nastajale na Geodetskem zavodu.

**Mateja Komel Snoj, ravnateljica Narodne in
univerzitetne knjižnice**

Veseli me, da nam je v Narodni in univerzitetni knjižnici ob 500. obletnici rojstva slovitega Gerardusa Mercatorja uspelo z razstavo Svet kartografov preteklosti – navdih sedanosti ustvariti slikovit pogled v čas velikih geografskih odkritij ter z njo zbuditi zanimanje za kartografske dragocenosti, ki jih hranimo v svoji zbirki. Tako razstava kot pogovor strokovnjakov o raz-

voju in pomenu kartografije, ki smo ga spremljali, sta doživela res lep odziv.

**mag. Borut Pegan Žvokelj, direktor
Geodetskega inštituta Slovenije**

Strokovne in laične javnosti se pogosto ne zavedajo pomena in vloge geodezije v družbi. Namenjajo nam obrobno vlogo, pogosto tudi zato, ker se med seboj ne razumemo. Za takšno percepcijo smo žal krivi tudi sami. Več napora bi morali usmeriti v večanje prepoznavnosti geodezije in ustvarjanju dobrega imena. In dogodki kot je bil ta so kot nalašč za to.

**dr. Anton Prosen, glavni in odgovorni
urednik revije Geodetski vestnik**

Že priprave na akademijo so mi dale vedeti, da je med slovenskimi geodeti veliko strokovnega in organizacijskega znanja. Končno smo geodeti pokazali tudi širši javnosti, da so naši strokovni izdelki velikokrat podlaga za razvoj nekaterim drugim dejavnostim, in film ravno to nazorno prikaže. Na sami slovesnosti sem se počutil pravi Evropejec. Mlajšim strokovnjakom vse čestitke in pogumno naprej!

**Andrej Mesner, predsednik uprave GIZ
geodetskih izvajalcev**

Prvi evropski dan geodetov in geoinformatikov je pomemben mejnik tudi za slovensko geodezijo, ki želi aktivno sodelovati pri razvoju družbe. Predstavitveni film o geodeziji je pokazatelj širokega spektra področij, kjer geodezija deluje danes. Dogodek pod častnim pokroviteljstvom predsednika države je pomemben kamenček pri promociji geodezije in s tem tudi vseh geodetskih podjetij.

Želeli ste izvedeti

Na vprašanja odgovarjajo strokovne službe in funkcionarji IZS

? V zadnjem obdobju smo na zbornico prejeli vprašanje ali je slovenski izpit po ZGO veljaven v Avstraliji in pod katerimi pogoji lahko slovenski pooblaščen inženirji opravljajo delo v Avstraliji.

Pogoj za delovanje pooblaščenega inženirja v tuji državi je obstoj vzajemnosti med državama. To pomeni, da je potrebno najprej preveriti ali je morebiti sklenjen bilateralni sporazum med državama, ki rešuje vprašanje pogojev za opravljanje storitev s področja graditve objektov in urejanja prostora. V primeru, da takšen bilateralni sporazum ni sklenjen, je potrebno v pravnem redu tuje države preveriti, kakšni so pogoji za tujce, ki želijo nastopati pri storitvah s področja gradnje. Enake oz. podobne pogoje in pravice kot jih ima slovenski državljani v neki tuji državi, mora imeti tudi tuj državljan v Republiki Sloveniji.

Z Avstralijo ni sklenjen bilateralni sporazum, ki bi reševal vprašanje pogojev za opravljanje storitev s področja graditve objektov.

Pri preverjanju pravnega reda v Avstraliji smo ugotovili, da so pogoji po posameznih predelih Avstralije različni. Pogoje za posamezna področja najdete na spletni strani www.immi.gov.au/asri/os-qual-units.htm.

Inženirski poklici na področju graditve objektov (odgovorni projektant, odgovorni vodja del in odgovorni nadzornik) v Avstraliji izven predela Queensland niso regulirani. Pogoje za delovanje v predelu Queensland najdete na spletni strani www.bpeq.qld.gov.au.

Članstvo v avstralskem združenju inženirjev je v Avstraliji splošno priznано kot jamstvo za strokovno usposobljenost, kar mora posameznik predhodno že dokazati v postopku migracije. Prav tako je potrebno opraviti jezikovni test IELTS. Po zaključenem postopku migracije lahko inženir svojo usposobljenost dokazuje s članstvom v avstralskem združenju in z registracijo v nacionalnem registru inženirjev, ki je splošno priznan v celotni Avstraliji z izjemo predela Queensland. Več informacij najdete na spletni strani www.nerb.org.au.

? Ker je med izvajalcem in investitorjem prišlo do konflikta investitor grozi z imenovanjem drugega odgovornega vodjo gradbišča (govorimo o osebi, ki gradbišča še ni videla). Pod kakšnimi pogoji lahko zadevo investitor izpelje - oziroma ali je to v skladu z pravno zakonodajo. Objekt je s strani investitorja delno prevzet - tretja gradbena faza. Vsi dosedanja dokumenti so s strani sedanjega odgovornega vodja gradbišča korektno podpisani (gradbeni dnevnik, vsi zapisniki, gradbena knjiga ...), torej kakšen je postopek za imenovanje novega odgovornega vodje gradbišča s strani investitorja. Uzance govorijo, da je objekt prevzet s strani investitorja ko ga začne uporabljati. Torej ali se smatra, da je objekt (tretja faza) prevzet s strani investitorja, ko se pojavijo njegovi pogodbeni izvajalci (krovska dela, predelne stene), ki nimajo sklenjenega pisnega sporazuma z nosilcem posla oziroma niso podizvajalci nosilca posla?

1. Bistvo prvega vprašanja je, ali lahko investitor imenuje drugega odgovornega vodjo gradbišča.

V skladu s 76. členom ZGO-1 izvajalec, ki prevzame celotno gradnjo, imenuje odgovornega vodjo del. Če pri gradnji nastopa samo en odgovorni vodja del, v zvezi s to gradnjo nastopa tudi kot odgovorni vodja gradbišča. Iz tega izhaja, da imenuje vodjo gradbišča izvajalec del in ne investitor. Posledično izvajalec del z vodjo gradbišča sklene ustrezno pogodbo.

To pomeni, da investitor ne bi mogel imenovati odgovornega vodjo gradbišča, saj to ne izhaja iz določb ZGO-1, prav tako pa ne bi bil z njim v pogodbenem odnosu. Investitor pa ne more prisiliti, da bi izvajalec stopil v pogodbeni odnos z vodjo gradbišča, s katerim se izvajalec ne bi strinjal. Izvajalec je tisti, ki imenuje vodjo gradbišča. Če pa bi to hotel storiti investitor pa bi moral zamenjati izvajalca. S tem bi prenehal tudi vodja gradbišča, ki je v pogodbenem odnosu z odstavljenim izvajalcem.

2. Drugo vprašanje pa se veže na trenutek, ko lahko govorimo, da je objekt prevzet. Objekt je največkrat prevzet s podpisom primopredajnega zapisnika, ki je datiran na točno določen dan. Tako se za ta dan šteje, da je objekt prevzet, kar ima velikokrat zelo veliko pravnih posledic. Res je, da so primeri, ko med strankama ne pride do natančne določitve trenutka, ko se objekt šteje za prevzetega, zato je treba za trenutek prevzema upoštevati dejanske okoliščine, ki v naravi očitno kažejo na to, da je določen objekt prevzet. A ti primeri so redki.

Sicer bi lahko med te okoliščine šteli tudi prihod podizvajalcev investitorja, ki izvajajo drobna dela, a ta okoliščina ni odločilna. Omenjeni podizvajalci bi lahko na objekt prišli že prej, lahko pa tudi bistveno kasneje po predaji objekta.

Pomembnejše so okoliščine, ki se vežejo na samega investitorja in izvajalca. Če sta ti stranki z zunaj zaznavnimi dejanji pokazali, da je prišlo do prevzema objekta, potem se kot dan prevzema šteje dan, ko je izvajalec prenehal z večino deli, investitor pa ga je začel uporabljati v skladu s svojim namenom ali je vsaj začel z aktivnostmi, ki kažejo na uporabo objekta. V primeru izročitve v tretji gradbeni fazi je to lahko tudi prihod investitorjevih podizvajalcev na objekt. Lahko pa npr. tudi prihod potencialnih kupcev objekta v tretji gradbeni fazi.

PROGRAM OBVEZNEGA STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA GEODETOV ZA LETO 2012

Inženirska zbornica Slovenije in Geodetska uprava Republike Slovenije sta na podlagi tretjega odstavka 16. člena Zakona o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 77/10) in prvega odstavka 2. člena Pravilnika o pogojih in postopkih za točkovanje, spremljanje, potrjevanje in evidentiranje obveznega strokovnega izobraževanja geodetov (Uradni list RS, št. 10/11) konec januarja sprejeli letni program obveznega strokovnega izobraževanja geodetov za leto 2012.

Vsa izobraževanja organizira Inženirska zbornica Slovenije, razen izobraževanja Geodezija pri upravljanju z vodami, ki ga organizira Zveza geodetov Slovenije.

Z udeležbo na posameznem izobraževanju si posameznik pridobi 3 kreditne točke. ■

Razpisane termine izobraževanj, ki jih organizira IZS, najdete na spletni strani IZS:

<http://www.izs.si/izobrazevanja/obvezna-izobrazevanja-geodetov/koledar-obveznih-izobrazevanj-za-geodete/>.

Celoten program obveznega strokovnega izobraževanja geodetov za leto 2012 je objavljen na povezavi:

<http://www.izs.si/izobrazevanja/letni-program-obveznega-strokovnega-izobrazevanja-geodetov/izobrazevanj-za-geodete/>.

Program obveznega strokovnega izobraževanja geodetov za leto 2012:

- 📄 Dejanska raba, Gerk, bonitete, odškodnina za spremembo namembnosti, ZPS,
- 📄 Zemljiška knjiga, novosti,
- 📄 Zakonodaja - novosti povezani z REN-om, kataster stavb, vrednotenje nepremičnin,
- 📄 Strokovni svet, izdana strokovna mnenja, disciplinski organi IZS, disciplinski postopki,
- 📄 Geodezija pri upravljanju z vodami,
- 📄 Komasaacija stavbnih zemljišč, pogodbeni komasaacija,
- 📄 Stanje in kakovost topografskih podatkov v Sloveniji in
- 📄 GeoBlog - predstavitev, povzetki vprašanj, ZKP 24 ur.

KOLENDAR STROKOVNIH PRIREDITEV

5. 4. 2012

Slovenian Energy Efficiency Networking Day "Low-Energy Buildings"

Skopje, Macedonia

www.sbch.org.mk

info@sbch.org.mk

16. 5.–17. 5. 2012

Projektne forum 2012 "Mreženje mrež"

Terme Zreče

www.zpm-forum.si

info@zmp-si.com

25. 6.–27. 6. 2012

ICDM – International Conference on Damage Mechanics

Beograd, Srbija

www.icdm.rs

info@icdm.rs

26. 6.–29. 6. 2012

Međunarodna konferencija održavanje i proizvodni inženjering "KODIP – 2012"

Jadranska obala, Črna Gora

ctc@ac.me

17. 9.–21. 9. 2012

WEF 2012

Word Engineering Forum 2012:

"Sustainable Construction for People"

Hotel Union Ljubljana, Slovenija

Inženirska zbornica Slovenije

www.wef2012.si

wef2012.forum@gmail.com

19. 10.–20. 10. 2012

41. Geodetski dan – Geodezija pri upravljanju z vodami

Dolenjske Toplice

www.drustvogeodetov-svs.si

24. 10.–25. 10. 2012

11. Slovenski kongres o cestah in prometu

Portorož

www.drc.si

drc@drc.si

Celoten koledar domačih in tujih strokovnih prireditev si lahko ogledate pod:

<http://www.izs.si/index.php?id=217>.

ZA VAS PREGLEDUJEMO URADNI LIST RS

Pregled Uradnega lista RS od št. 100/2011, 9.12. 2011 do št. 110/2011, 31.12. 2011 in od št. 1/2012, 6.1. 2012 do št. 14/2012 z dne 24. 2. 2012

Uradni list RS, št. 100/2011 z dne 9.12. 2011 objava 4328, stran 13391: **Pravilnik o izvajanju Zakona o zasebnem varovanju**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106298>

Uradni list RS, št. 101/2011 z dne 12.12. 2011, objava 4334, stran 13538: **Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o požarnem redu**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106314>

Uradni list RS, št. 101/2011 z dne 12.12. 2011, objava 4345, stran 13538: **Pravilnik o spremembi Pravilnika o tlačni opremi**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106315>

Uradni list RS, št. 101/2011 z dne 12.12. 2011, objava 4346, stran 13538: **Odredba o določitvi programa strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja ter programa obdobjnega strokovnega izpopolnjevanja za varnostnega menedžerja**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106316>

Uradni list RS, št. 102/2011 z dne 13.12. 2011, objava 4404, stran 13611: **Uredba o zelenem javnem naročanju**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106374>

Uradni list RS, št. 103/2011 z dne 16.12. 2011, objava 4423, stran 13784: **Pravilnik o informacijskem sistemu za vodenje obnov, nadgrajen in investicij v javno železniško infrastrukturo**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106393>

Uradni list RS, št. 103/2011 z dne 16.12. 2011, objava 4424, stran 13785: **Pravilnik o spremembi Pravilnika o protieksplozijski zaščiti**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106394>

Uradni list RS, št. 105/2011 z dne 27.12. 2011, objava 4696, stran 14361: **Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106701>

Uradni list RS, št. 105/2011 z dne 27.12. 2011, objava 4697, stran 14372: **Pravilnik o avtobusnih postajališčih**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106702>

Uradni list RS, št. 109/2011 z dne 30.12. 2011, objava 4936, stran 14872: **Uredba o dopolnitvi Uredbe o podatkih o lastnostih nepremičnin v registru nepremičnin**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106992>

Uradni list RS, št. 109/2011 z dne 30.12. 2011, objava 4992, stran 14974: **Uredba o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=106984>

Uradni list RS, št. 2/2012 z dne 9.1. 2012 objava 56, stran 113: **Pravilnik o spremembi Pravilnika o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107074>

Uradni list RS, št. 2/2012 z dne 9.1. 2012 objava 57, stran 113: **Pravilnik o spremembi Pravilnika o zaščiti stavb pred delovanjem strele**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107075>

Uradni list RS, št. 3/2012 z dne 13.1. 2012 objava 59, stran 162: **Pravilnik o meroslovnih zahtevah za nepremične rezervoarje**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107108>

Uradni list RS, št. 4/2012 z dne 20.1. 2012 objava 127, stran 270: **Pravilnik o vrstah podatkov, ki jih zagotavljajo izvajalci energetskih dejavnosti**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107158>

Uradni list RS, št. 7/2012 z dne 31.1. 2012 objava 256, stran 517: **Pravilnik za izvedbo investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist na javnih cestah**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107274>

Uradni list RS, št. 8/2012 z dne 3. 2. 2012, objava 280, stran 653: **Odredba o seznamu potrjenih tehničnih specifikacij za javne ceste**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107359>

Uradni list RS, št. 8/2012 z dne 3. 2. 2012, objava 331, stran 725: **Uredba o spremembah in dopolnitvi Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107299>

Uradni list RS, št. 8/2012 z dne 3. 2. 2012, objava 332, stran 726: **Uredba o spremembi Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107300>

Uradni list RS, št. 10/2012 z dne 10. 2. 2012, objava 370, stran 793: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EZ-E)**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107398>

Uradni list RS, št. 10/2012 z dne 10. 2. 2012, objava 380, stran 816: **Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107408>

Uradni list RS, št. 10/2012 z dne 10. 2. 2012, objava 381, stran 818: **Pravilnik o vodni knjigi**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107409>

Uradni list RS, št. 10/2012 z dne 10. 2. 2012, objava 382, stran 823: **Pravilnik o podrobnejših pogojih za izvajanje javne službe upravljanja in vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov**; <http://www.uradni-list.si/1/content?id=107414>. ■

POOBLAŠČENI INŽENIRJI IN EKSPLOZIJSKO OGROŽENO OKOLJE

Joško Rosina

V Elektrotehniški zvezi Slovenije (EZS), ustanovljena je bila leta 1923, že od samega začetka posvečajo veliko pozornost izobraževanju svojih članov. Strokovne storitve na področju izobraževanja pa nudijo tudi raznim podjetjem in organizacijam ter posameznikom, ki to potrebujejo. Za izobraževanja na področju protiekspluzijske zaščite so se odločili že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Po vstopu Slovenije v EU leta 2004 so skladno z zahtevami evropskih smernic pristopili še k posodobitvi in uskladitvi programov usposabljanja z evropskimi normami, izvajanje tega pa poverili Odboru za protiekspluzijsko zaščito pri EZS.

O izobraževanju na področju protiekspluzijske zaščite s posebnim poudarkom na izobraževanju projektantov, smo se pogovarjali s predsednikom Odbora za protiekspluzijsko zaščito pri EZS, Joškom Rosino.

Dopolnitve Pravilnika o protiekspluzijski zaščiti, sprejete v lanskem letu, priporočajo usposabljanja tudi pooblaščenim inženirjem.

V Sloveniji urejuje področje protiekspluzijske zaščite in usposabljanje delavcev za varno delo v eksplozijsko ogroženih prostorih Pravilnik o protiekspluzijski zaščiti (Uradni list RS št. 102/2000, 91/2002 in 16/2008). Ta od delodajalca zahteva, da za vse delavce, ki delajo ali se lahko pojavijo v eksplozijsko ogroženem okolju, zagotovi varnost in varovanje zdravja, ki je lahko ogroženo zaradi eksplozivnih atmosfer. Pravilnik v dopolnitvah z dne 7.1.2011 (Uradni list RS št. 1/2011) tovrstna usposabljanja priporoča tudi izdelovalcem tehnične dokumentacije (projektantom) ter vodjem del in nadzornikom del pri graditvi objektov ter naprav in postrojev v eksplozijsko ogroženem okolju. Tudi ti so pomemben dejavnik za pravilno obvladovanje tveganj na tem

področju. Pri tem ne gre samo za uvajanje novih tehnologij, ampak tudi za spoznavanje in preprečevanje nevarnosti pri uvajanju novih postopkov ali posodobitev.

Eden izmed štirih programov izobraževanj, ki jih izvajate, je namenjen prav pooblaščenim inženirjem.

Odbor za protiekspluzijsko zaščito je na osnovi dolgoletnih izkušenj z različnimi uporabniki naših storitev pripravil štiri po vsebini in obsegu različne programe usposabljanja: (i) za delavce, ki delajo ali se občasno nahajajo v eksplozijsko ogroženem okolju, (ii) za sektorske in vodstvene kadre, (iii) za delavce, ki vgrajujejo, vzdržujejo in servisirajo opremo v eksplozijsko ogroženem okolju ter tehnologe in izdelovalce elaboratov o eksplozijski ogroženosti in (iv) za projektante, vodje del in nadzornike del graditve naprav in postrojev v eksplozijsko ogroženem okolju.

Kdo so člani in izvajalci programa izobraževanja, kako pripravite program?

Člani in izvajalci programa so priznani slovenski strokovnjaki, ki se pri svojem delu vsakodnevno srečujejo s problematiko protiekspluzijske zaščite. Pri oblikovanju programov se občasno posvetujemo tudi s pristojnimi inšpekcijskimi službami. Sodelujemo in usklajujemo pa se tudi z inštitucijami, ki so v Sloveniji akreditirane za nadzor in podeljevanje certifikatov za Ex področje.

Kako in kje izvajate usposabljanja?

Usposabljanja izvajamo v treh med seboj povezanih sklopih (i) teoretični del, (ii) praktični del (po možnosti v referenčnem eksplozijsko ogroženem okolju) in (iii) preizkus usposobljenosti kandidata. Za udeležence iz Štajerske in Koroške regije ter Prekmurja izvajamo usposabljanje v prostorih Štajerske gospodarske zbornice v Mariboru, za ostale pa v podjetju METREL v Horjulu. Po

Program usposabljanja za projektante, vodje del in nadzornike del graditve naprav in postrojev v eksplozijsko ogroženem okolju:

1. Pogostost in pričakovane posledice možnih eksplozij ter stopnja njihovega tveganja.
2. Pravna ureditev protiekspluzijske zaščite v državah Evropske unije in specifikacija predpisov za protiekspluzijsko zaščito v Sloveniji.
3. Fizikalno kemijske osnove in pogoji za nastanek eksplozivnih atmosfer, viri vžigov in tehnološki ter organizacijski ukrepi za njihovo preprečevanje.
4. Elektrostatika kot vir vžiga eksplozivnih atmosfer.
5. Oprema za vgraditev v Ex conah.
6. Električne instalacije v Ex okolju (splošno o električnih inštalacijah in varnosti, katodna zaščita, strelovodna zaščita, lastnovarne Ex i inštalacije).
7. Neelektrične naprave in inštalacije v Ex okolju.
8. Vgradnja, vzdrževanje in servisiranje Ex naprav ter projektiranje za Ex okolje.
9. Zagotavljanje električne varnosti inštalacij, opreme, strojev in naprav v Ex okolju.

dogovoru, in če je zadostno število kandidatov, ga lahko organiziramo tudi na drugih lokacijah ali v zainteresiranem podjetju. ■

Več informacij o tem lahko najdete na spletni strani Elektrotehniške zveze Slovenije:

www.ezs-zveza.si

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ IZS APRIL DO JUNIJ 2012

5. 4. 2012

Kako to, da je vrednost moje hiše večja od sosedove? (Lastnosti nepremičnin, ki vplivajo na vrednost nepremičnine pri množičnem vrednotenju, in postopek izračuna vrednosti)

11. 4. 2012

Simbioza načrtovanja sistemov ogrevanja, hlajenja, prezračevanja in klimatizacije ter daljinskega upravljanja energetskih sistemov

12. 4. 2012

Zunanja razsvetljava – predpisi, sodobne rešitve in izzivi za prihodnost

19. 4. 2012

Ekološko načrtovanje z ogledom OŠ Brezovica – primer dobre prakse (strokovna ekskurzija)

19. 4. 2012

Vloga projektanta in nadzornika pri gradnji (ponovitev iz leta 2011) – 2. ponovitev

25. 4. 2012

Zakon o graditvi objektov – do pridobitve gradbenega dovoljenja

8. 5. 2012

Področje zasebnega varovanja in pripadajoči zakonski predpisi, Sistemi tehničnega varovanja

9. 5. 2012

Merila za vrednotenje inženirskih storitev (MVIS) in računalniški program – splošna predstavitev

16. 5. 2012

“Delo z računalniškim programom MVIS”

17. 5. 2012

Uporaba polžastih črpalk v kanalizacijah

24. 5. 2012

Pametna elektroenergetska omrežja – SmartGrids

7. 6. 2012

Inženir kot podjetnik

12. 6. 2012

Projektiranje, izvedba, vzdrževanje in kontrola skladišč nevarnih tekočin

14. 6. 2012

Rezervni sistemi napajanja z električno energijo

19. 6. 2012

Projektne naloge na področju geomehanskih raziskav in projektov

21. 6. 2012

Predstavitve diplomskih del študentov FGG – geodezija iz šolskega leta 2011/2012

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete pod:

www.izs.si v rubriki “Izobraževanja” in v knjižici izobraževanja za leto 2012, ki je na voljo na IZS.

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija
I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Notranja centrala

T: 01/547 33 33

Tajništvo

T: 01/547 33 40
F: 01/547 33 20
E: izs@izs.si

Predsednik

T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka

T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Finančno računovodska služba

T: 01/547 33 13
E: marijan.rabic@izs.si

Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje

T: 01/547 33 17,
01/547 33 37
E: polona.okretic@izs.si,
petra.kavcic@izs.si

Služba za javna pooblastila

Renata Gomboc,
vodja službe
T: +386 (0)1/ 547-33-11
E: renata.gomboc@izs.si

- strokovni izpiti s področja strojne, tehnološke, rudarske in geotehnoške stroke
- vpis v matični sekciji strojnih inženirjev, inženirjev tehnologov in drugih inženirjev
- seznam projektivnih podjetij

Martina Babnik,
svetovalka
T: 01/547 33 19
E: martina.babnik@izs.si

- strokovni izpiti s področja gradbene stroke
- vpis v matično sekcijo gradbenih inženirjev

Neža Časl,
svetovalka
T: 01/547 33 26
E: neza.casl@izs.si

- strokovni izpiti s področja elektro, geodetske stroke in geodetskih storitev
- vpis v matično sekcijo elektro inženirjev, geodetov
- vpis v imenik geodetov
- seznam geodetskih podjetij